

24.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**24 Aralık 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

24 Aralık 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Emniyet Genel Müdürlüğü Kurum İçi Bireysel Performans Değerlendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ölçü ve Ölçü Aletlerinden Alınacak Muayene ve Damgalama Ücret Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Sır Niteliğindeki Bilgilerin Paylaşılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Homeopatik Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- 2022 Yılı Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi
- 2022 Yılı Tanıklık Ücret Tarifesi
- Su, Elektrik ve Gaz Sayaçları Tamir ve Ayar Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ (No: MSÜGGM - 2021/6)
- Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (No: 2021/61)
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2022/1)
- 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasında Öngörülen İdari Para Cezası Alt Sınırının 31/12/2022 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasına İlişkin Tebliğ (No: 2022/1)

KARAR

- Malvarlığının Dondurulması Kararı (Karar Sayısı: 2021/5)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 8/9/2021 Tarihli ve 2018/14509 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 27/10/2021 Tarihli ve 2018/10018 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 17/11/2021 Tarihli ve 2019/2762 Başvuru Numaralı Kararı

Gübre şirketlerinden indirim açıklamaları gelmeye başladı

Kurdaki geri çekilmenin ardından gübre şirketlerinden farklı oranlarda indirim açıklamaları gelmeye başladı.

İRFAN DONAT

Son 1 yılda, çeşidine göre değişmekle birlikte gübre fiyatlarına gelen yüzde 236-441 oranındaki zamların ardından gözler, kurdaki geri çekilme ile birlikte gübre fiyatlarına çevrildi.

Gübre şirketlerinden gübre fiyatlarında yaptıkları indirimlere yönelik açıklamalar gelmeye başladı.

Yıldızlar Yatırım Holding çatısı **altında** faaliyet gösteren İstanbul Gübre Sanayii AŞ. (İGSAŞ) **Döviz**deki düşüşün ardından gübre fiyatlarında indirim yaptığını açıkladı. Kompoze gübre ürünlerinde indirim yaklaşık yüzde 16,5 olurken, ürede ise yaklaşık yüzde 20 oranında indirim yapıldı.

Yıldırım Şirketler Grubu iştiraki Gemlik Gübre ise CAN %26 gübresinde yüzde 54 indirim yaparak, ton başına yeni fiyatı 7,425 TL olarak belirledi.

Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş (BAĞFAŞ) ise ton fiyatı 8,850 TL olan CAN gübresinde yüzde 18,2 indirim yaparak fiyatı 7,240 TL'ye çekti.

BAĞFAŞ, tonu 9,675 TL olan amonyum sülfat fiyatında ise yüzde 26 indirim yaparak fiyatı 7,165 TL seviyesine düşürdü.

Tekfen Holding çatısı altındaki Toros Gübre'den yapılan açıklamada ise "Toros Gübre, günlük olarak piyasa fiyatlarına paralel şekilde fiyatlarını ayarlıyor. Kur ve maliyet bazlı hesaplamalar sonrası tüm gübre çeşitlerinde ortalama yüzde 20-25 oranında indirimler söz konusu" denildi.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin iştiraki olan GÜBRETASŞ firmasından ise indirim yerine bir açıklama geldi. GÜBRETASŞ'ın resmi Twitter hesabından paylaşılan açıklamada, "Türkiye'nin en büyük çiftçi kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatiflerinin şirketi GÜBRETASŞ olarak, her zaman olduğu gibi çiftçilerimizin yararını gözetip, ürün bulunulurluğunu ve uygun fiyat politikamızı sürdüreceğimizi yeniden teyit ediyor, **döviz kurlarının** düşüşe geçmesi ve sektördeki diğer firmaların fiyatlarını indirmeleri ile birlikte piyasadaki gübre fiyatlarının GÜBRETASŞ'ın uyguladığı fiyatlara yaklaşmış olmasından memnuniyet duyuyoruz" ifadelerine yer verildi.

Dün Bloomberg HT'ye konuşan Gübre Üreticileri ve İthalatçıları İhracatçıları Derneği (GÜİD) Başkanı Metin Güneş, "Son günlerde kurdaki düşüş genel olarak globaldeki fiyat artışının dışında kurdan oluşan baskıyı azaltacaktır. Dolayısıyla fiyatlama konusunda mutlak surette kura bağlı olarak kısmi düşüşler olacaktır. Çünkü en son genel olarak firmalarımız fiyatlamaları 13,5-15 TL civarındaki kur seviyesinden fiyatlamıştı. Şimdi firmalar yavaş yavaş kura bağlı olarak fiyatlarını geriye çekiyorlar. Dünyada da gaz fiyatları kısmi olarak geriliyor. Eğer bu gerileme devam ederse globalde de kısmi bir fiyat düşüşü oluşabilir. Bununla birlikte Rusya ve Çin'in ihracat yasaklarına devam etmesi fiyatları baskılıyor" dedi.

Hatırlanacağı üzere Türkiye Ziraat Odaları Birliği, 1 Aralık günü paylaştığı bültende "Son bir yılda, amonyum sülfat gübresi yüzde 441, üre gübresi yüzde 394, amonyum nitrat gübresi yüzde 373, DAP gübresi yüzde 259 ve 20.20.0 kompoze gübresinde yüzde 236'lık bir artış yaşandı" açıklamasında bulunmuştu.

Pakdemirli: Hayvan hayat sigortalarında yüzde 16 indirim yapıldı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2022 yılı için Tarım Sigortaları Havuzu teminat kapsamının genişletildiğini ve prim oranlarında indirim sağlandığını belirterek, "Büyükbaş ve küçükbaş hayvan hayat sigortaları prim fiyatlarında yüzde 16, su ürünleri hayat sigortaları prim fiyatlarında yüzde 12 indirim yapılmıştır." ifadesini kullandı.

Pakdemirli, Twitter hesabından, tarım sigortalarına ilişkin detayları paylaştı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararıyla 2022 yılı için Tarım Sigortaları Havuzu teminat kapsamının genişletildiğini ve prim oranlarında indirim sağlandığını belirten Pakdemirli, kararın üreticilere hayırlı olmasını diledi.

Pakdemirli, paylaşımında şu bilgilere yer verdi:

"Büyükbaş ve küçükbaş hayvan hayat sigortaları prim fiyatlarında yüzde 16, su ürünleri hayat sigortaları prim fiyatlarında yüzde 12, dolu riski tarife fiyatlarında; buğday, mısır, nohut, mandalina gibi seçili ürünlerde yüzde 5'ten yüzde 15'e varan oranlarda indirim yapılmıştır. Şeker pancarı, kabak (çerezlik) ve sebzelerde (domates, biber, patlıcan) don riski teminat altın alınmıştır. Ayrıca 2022 yılına mahsus olmak üzere Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası'nda eşik verim değeri yüzde 70'ten yüzde 80'e çıkarılırken toplam prim üzerinden verilen devlet prim desteği oranı ise yüzde 60'tan yüzde 70'e çıkarılmıştır. Destek bizden üretmek sizden."

Karma yem fiyatlarında indirim bekleniyor

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği (TÜRKİYEM-BİR) Başkanı Ülkü Karakuş, döviz kurunda görülen gerilemenin sektörleri için memnuniyet verici olduğunu belirterek, "Kura bağlı olarak ithal hammadde maliyetlerinde bir miktar düşüş gerçekleşmiştir ve bu düşüş yem çeşidine bağlı olarak, karma yem fiyatlarına da yüzde 5 ile 13 arasında bir indirim olarak yansımayaacaktır." dedi.

Kurdaki gerilemenin karma yem fiyatlarına yüzde 5-13 indirim olarak yansması bekleniyor. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği (TÜRKİYEM-BİR) Başkanı Ülkü Karakuş, karma yem sektörünün bitkisel üretimden aldığı ürünleri işleyip hayvansal üretime aktardığını söyledi.

Karakuş, bitkisel üretimin yeterli olmaması nedeniyle sektörün hububat ve yağlı tohumlar gibi temel ham maddelerin temini açısından yüzde 50 ithalata bağımlı durumda bulunduğunu, alınan ham maddelerin bedelinin de döviz olarak ödendiğini anlattı.

Yem sektöründeki fiyatların döviz kurundaki hareketlilikten doğrudan etkilendiğine dikkat çeken Karakuş, şöyle konuştu: "Kasım ayından itibaren döviz kurunun olağanüstü yükselişi ve buna bağlı olarak piyasalarda oluşan belirsizlik ortamı, tarımsal emtia fiyatlarının da artmasına neden olmuştur. Bu nedenle yem sektörümüz de yüksek maliyetle ham madde almak mecburiyetinde olduğu için fiyatlarını artan kura göre güncellemek zorunda kalmıştır ancak Cumhurbaşkanımızın açıkladığı 'Kur Korumalı TL Mevduat Desteği' paketinin ardından döviz kurunun gerilemesi,

sektörümüz için de memnuniyet verici olmuştur. Kura bağlı olarak ithal ham madde maliyetlerinde bir miktar düşüş gerçekleşmiştir ve bu düşüş yem çeşidine bağlı olarak karma yem fiyatlarına da yüzde 5 ile 13 arasında indirim olarak yansiyacaktır."

"Hayvancılık açısından son derece önemli"

Hayvansal gıda işletmelerinde üretim giderlerinin yaklaşık yüzde 60-70'inin yem giderlerinden oluşması sebebiyle hayvansal üretimin de bu fiyatlardan önemli oranda etkilendiğini belirten Karakuş, şunları kaydetti: "Ülkemizde döviz kurunun stabil hale gelmesi ve istikrarlı bir piyasa oluşması sektörümüz ve dolayısıyla hayvancılık açısından son derece önemlidir. Türkiye'nin makro hedeflerine ulaşması yolunda atılacak adımların öngörülebilir olması, döviz kurundaki agresif dalgalanmaların bulunmadığı piyasa koşullarının sağlanması ve bu amaçla sağlıklı planlar yapılması üretimimizin sürdürülebilirliğini olumlu yönde etkileyecektir."

TMO kaynakları yarı yarıya azaldı

TMO verileri, AKP'nin tarım politikalarının yarattığı tahribatı günyüzüne çıkardı. TMO'nun özkaynakları ile buğday ve arpa alım gücü 2015 yılında 100 birimken bu oran 2020 yılında 46 birime kadar geriledi.

Mustafa BİLDİRCİN

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) mali verileri, AKP iktidarlarında uygulanan yanlış tarım politikalarına ayna tuttu. Satış fiyatlarını maliyetlerin altında belirlemek zorunda kalan TMO'nun özkaynaklarının hızla eridiği ortaya çıktı.

TMO'nun özkaynaklarının 2020 yılında buğday ve arpa alım gücü bazında 2015 yılına göre yüzde 54 oranında azaldığı tespit edildi. Özkaynaklarda, 2020 yılında 2015 yılına göre mısır alım gücü bazında yaşanan gerileme ise yüzde 53 oranında oldu.

6 yıllık erime gözler önüne serildi

2015 yılında özkaynakları ile 100 birim buğday alabilen TMO'nun, 2020 yılında özkaynakları ile yalnızca 46 birim buğday alabildiği belirlendi. TMO'nun özkaynaklarındaki gerilemenin, "Piyasaya müdahale gücünü" zayıflatıldığını vurgulayan Sayıştay, "Kurumun kendisine yüklenen misyonların yerine getirilmesi noktasında ilave kaynak ihtiyacı doğmuştur" değerlendirmesinde bulundu.

TMO'nun, lisanslı depolardan ürün tesliminde sorun yaşadığı da öğrenildi. Lisanslı depolardan teslim alınan ürünlerin kalitesinin belirlenenden daha düşük olduğu tespit edildi. Sayıştay denetçileri, "TMO'ya haşereli ürün teslim edildiği" yönünde şikayetlerin olduğunu fark etti. Lisanslı depolardan ürün tesliminde yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması ve denetimlerin artırılması amacıyla Ticaret Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması konusunda idare uyarıldı.

Tarımsal ÜFE ile TMO'nun özkaynaklarında yıllar itibarıyla yaşanan değişim

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Özkaynak (Özel Fon Hariç):	4,043	4,176	3,909	3,914	4,024	4,086
Buğday fiyat değişimine göre olması gereken özkaynak:	4,043	4,431	4,786	5,367	6,775	8,827
Mısır fiyat değişimine göre olması gereken özkaynak:	4,043	4,291	4,775	5,863	6,616	8,675
Arpa fiyat değişimine göre olması gereken özkaynak:	4,043	4,450	5,163	5,772	7,238	8,846

Tarım Kredi, marketlerde fiyat indirimine gitti

Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik Genel Müdürü Bayramali Yıldırım, döviz kurundaki düşüşün ardından girdi fiyatlarında indirim olmasını beklemeden fiyatları aşağı çektiklerini belirterek, "Dün yaptığımız çalışmayla beraber yüzde 30'a varan indirimlerimizi fiyatlarımıza yansıttık." dedi.

Döviz kurlarında yaşanan gerilemenin marketlerdeki ürün fiyatlarına etkisini değerlendiren Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik Genel Müdürü Bayramali Yıldırım, düşüşün ardından girdi fiyatlarında indirim olmasını beklemeden fiyatları aşağı çektiklerini söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklaması sonrası döviz kurlarında devam eden geri çekilmeye işaret eden Yıldırım, "Girdi maliyetlerinde de bir indirim olması normaldir. Biz Tarım Kredi Kooperatif Market olarak vatandaşlarımızın yanında yer almak için girdi fiyatlarında indirim olmasını beklemeden indirimleri fiyatlarımıza yansıtmaya başladık. Dün yaptığımız çalışmayla beraber yüzde 30'a varan indirimlerimizi fiyatlarımıza yansıttık." ifadelerini kullandı.

"Patates ve soğan gibi ürünleri depoluyoruz"

Yıldırım, piyasayı regüle etme görevleri olduğunu belirterek, "Fiyatlar yukarı doğru çıkarken fiyatlarımızı aşağıda tutarak regülasyon görevinde öncülük yaptık, şu anda fiyatlarımızı aşağı alırken ilk hareketi yaparak da piyasada öncülük yaptık." dedi.

Üretici firmaların da girdi maliyetleri düştüğü için bunu fiyatlara yansıtması gerektiğini vurgulayan Yıldırım, konunun sosyal sorumluluk boyutunun da bulunduğunun altını çizdi.

Yıldırım, bakliyat grubu, yağ, deterjan ve kozmetik grubu gibi birçok üründe indirim yaptıklarını dile getirerek şunları kaydetti: "Un fiyatlarımızı yüzde 27 aşağı çektik, ayçiçeği yağında yüzde 11 civarında indirim oldu, tuvalet kağıtlarında yüzde 30'a yakın indirim yaptık. Temel ihtiyaçlarda indirimlerimizi hızlıca yaptık. Bu çalışmamız devam edecek. Biz devam ettikçe inanıyorum ki perakende sektöründe bizi takip edenler de indirim yapmak zorunda kalacak."

Tarım Kredi olarak çiftçilerden ürün almaya devam ettiklerini söyleyen Yıldırım, piyasayı regüle etmek için patates ve soğan gibi ürünleri depoladıklarını belirtti.

Hisarcıklioğlu: TL'ye güveni tesis eden adımları destekliyoruz

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, mali piyasalarda istikrarın arttığını belirterek, "Türk lirasına güveni tesis eden ve istikrarı güçlendiren adımları destekliyoruz." dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği ekonomik önlem paketine ilişkin, "Döviz kurlarındaki aşırıya kaçan, olağan dışı yükselişlerin önüne geçilmiştir. Mali piyasalarda istikrar artmıştır. Türk lirasına güveni tesis eden ve istikrarı güçlendiren adımları gayet olumlu buluyor ve destekliyoruz." dedi.

Hisarcıklioğlu, gazetecilere yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ilan ettiği ekonomik önlem paketinin reel sektör tarafından çok olumlu karşılandığını söyledi.

Atılan adımların yerinde olduğunu ve moralleri düzelttiğini belirten Hisarcıklioğlu, "Yapılan açıklama, piyasalardaki etkisini de pozitif olarak göstermiştir. Döviz kurlarındaki aşırıya kaçan, olağan dışı yükselişlerin önüne geçilmiştir. Mali piyasalarda istikrar artmıştır. Türk lirasına güveni tesis eden ve istikrarı güçlendiren adımları gayet olumlu buluyor ve destekliyoruz. Asgari ücret vergi indiriminin herkese uygulanma kararı, KDV düzenlemesiyle iadelerin hızlandırılacak olması, Kurumlar Vergisi indirimi ve yeni Kredi Garanti Fonu paketini çok önemli ve faydalı görüyoruz." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye ekonomisinin serbest piyasa kuralları içinde yoluna devam edeceğini vurgulamasının önemine dikkati çeken Hisarcıklioğlu, şunları kaydetti:

"Zira birilerinin özellikle sanal ortamda yaymaya çalıştıkları dedikoduların önüne geçilmiş oldu. Türkiye ekonomisinin gücü, teşebbüs hürriyeti ve girişimci gücünden gelir. İşte Gaziantep de bunun en büyük kanıtıdır. 365 oda ve borsamız Türkiye'nin gücüne her zaman inandı, hep de inanacağız. Türkiye'ye yatırım yapanlar hep kazandı, inşallah bundan sonra da yatırım yapanlar ve ülkemize güvenenler hep kazanacak."

Geleceğin Gücü Girişimciler Forumu Gaziantep'te yapıldı

Geleceğin Gücü Girişimciler Forumu (G3 Forum), ekonominin ve teknolojinin önemli aktörlerini girişimci ve girişimci adayları ile Gaziantep'te buluşturdu.

G3 Forum, girişimcilik konusunda farkındalığı artırmak ve girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Habitat Derneği, GEN Türkiye koordinasyonunda Gaziantep Sanayi Odası (GSO), Gaziantep Ticaret Odası (GTO) ve Gaziantep Ticaret Borsası (GTB) ev sahipliğinde Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Etkinliğe Gaziantep Valisi Davut Gül, AK Parti Gaziantep Milletvekili Nejat Koçer, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıloğlu, GSO Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu, GSO Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Ünverdi, GTO Meclis Başkanı Mehmet Hilmi Teymur, GTO Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Yıldırım, GTB Meclis Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, GTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akıncı, TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı ve GEN TR Yönetim Kurulu Üyesi Ali Sabancı, GEN Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Aydın, G3 Platform Başkanı ve GEN TR Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gülden Yılmaz, Getir Kurucu Ortağı Tuncay Tütek, BLU TV Ceo'su Aydın Doğan Yalçındağ, Kolektif House Kurucu Ortağı ve GEN TR İcra Kurulu Üyesi Ahmet Onur, Insider CEO'su ve GEN TR Başkan Yardımcısı Hande Çilingir, Habitat Derneği Başkanı ve GEN TR Başkan Yardımcısı Sezai Hazır, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk, TOBB Gaziantep Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Ayşen Ahi, KAGİDER Başkanı Emine Erdem, Endeavor Türkiye

Genel Sekreteri Aslı Kurul Türkmen, TÜGİAD Başkanı Nilüfer Çevikel, kurum yetkilileri, STK temsilcileri, iş insanları, girişimciler ve girişimci adayları katıldı.

"Girişimcilik küresel arenada var olmanın en önemli şartıdır"

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, toplantıda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin en büyük girişimcilik etkinliği olan G3 Forum'u girişimci ruhu ve iş hayatındaki başarılarıyla marka haline gelen Gaziantep'te gerçekleştirmekten memnuniyet duyduklarını belirtti. Girişimciliğin, hem dünyada hem de Türkiye'de öneminin ve cazibesinin arttığı bir dönemin yaşandığını kaydeden Hisarcıklıoğlu, "Türk girişimleri son dönemde yabancı yatırımcıların giderek daha fazla ilgisini çekmeyi başardı. Genç girişimcilerimiz sayesinde ülkemiz, dünyada hızla gelişen dijitalleşme ve teknolojiye ayak uydurmayı sağlıyor. TOBB olarak Türkiye'de, yurt dışındaki girişimleri sadece izleyen değil, dünyaya açılan girişimlere ev sahipliği yapan bir ekosistem kurulmasını arzu ediyoruz. Girişimcilik ekosisteminin parçası olan bireyler yetiştiren, bu girişimcileri destekleyen ve yenilikçi bir kültürle rekabet gücünü küreselle taşıyan, bir Türkiye hayal ediyoruz. Zira bu yüzyılda, küresel arenada var olmanın en önemli şartının, girişimcilik ve girişimci ülke olmak, şeklinde görüyoruz. İş kurmak, girişimci olmak, eski sınırları aşmak ve yeniliğe öncülük etmek demektir. Girişimcilik, doğru zamanda, doğru yerde, doğru kişilerin gördüğü fırsatları gerçekleştirmektir. Bizlere en iyi şekilde ev sahipliği yapan Gaziantep Sanayi Odamıza, Gaziantep Ticaret Odamıza ve Gaziantep Ticaret Borsamıza teşekkürlerimi sunuyorum" dedi.

"Üretimdeki değişim ve dönüşümü ancak gençlerle yakalayabiliriz"

Gelişen teknolojiler ile birlikte yeni bir dünya düzeninin kurulduğunu, sanayi 4.0, robot teknolojileri, dijitalleşme ve yeşil enerjinin bu dönemin en ana başlıklarını oluşturduğunu ifade eden GSO Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Ünverdi, bu değişim ve dönüşümün ancak gençlerle yakalanabileceğini söyledi. "Endüstri 4.0'ı yakalayacak ve bizi endüstri 5.0'a ulaştıracak olan bugün burada olan gençlerimizdir" diyen Ünverdi, şunları kaydetti:

"Bundan 100 yıl önce düşman işgaline karşı şanlı ecdadımız hiçbir yerden yardım almadan Gaziantep Savunmasında verilen üstün mücadeleyle destan yazmış, gazilik unvanı almıştır. Mücadele etmek aslında Gaziantep'linin hem kaderinde hem de genetiğinde vardır. Bu sayede müteşebbis ruhla kamu yatırımı olmadan bölgesinin lideri, ülkemizin 5. büyük ekonomisi olmayı başarmıştır. Ülke olarak müthiş bir geç potansiyele sahibiz ve gençlerimize fırsat verildiğinde neler yapabileceklerini her geçen gün daha net görebiliyoruz. 'Biz yapamayız, gücümüz yetmez, istesek de artık teknolojiye yetişemeyiz' ve 'İcat çıkarma' anlayışından uzaklaşıp kendimize güvendiğimizde; İHA'lar, SİHA'lar, Akıncı TİHA'lar çıktı ortaya. Üretimlerimizi ne kadar yerlileştirebilir ve katma değeri artırabilirsek ekonomimizi o denli bağımsız hale getirebiliriz. Bizler bu sorumluluk bilinciyle genç kuşağın daha fazla sorumluluk alması, tecrübe paylaşımının yapılması, eğitim programları, şirket ve aile anayasası gibi hazırlıklar yapıyoruz. En başta yenilikçiliği, vizyonu ve genç kuşaklara örnek yaşamı, girişimciliğe verdiği destek ve projeleri için TOBB Başkanımız Sayın Rifat

Hisarcıklioğlu, Habitat Derneği, GEN Türkiye, Gaziantep Ticaret Odamız, Gaziantep Ticaret Borsamız, iş dünyamızın çok değerli temsilcileri, değerli mentorlarımız, tüm girişimcilerimiz ve etkinliğe katılan herkese teşekkür ediyorum.”

"İz bırakmak istiyorsanız geleceğin seyircisi değil tasarımcısı olmalısınız"

G3 Forum'un Türkiye'de girişimcilik kültürünün gelişmesine destek olan çok özel bir etkinlik olduğunu ifade eden GTO Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Yıldırım da Gaziantep'in de 3G'ye sahip olduğunu ve bunların gazi, girişimci ruh ve genç nüfus olduğunu söyledi. "Hatta buna bir de gastronomiyi eklersek 4G'nin tek vücut olduğu şehir diyebiliriz" ifadesini kullanan Yıldırım, G3 Forum'un Gaziantep'te gerçekleştirilmesinin Gaziantep'in nitelikleri ve zamanlama açısından büyük anlam taşıdığını belirtti. Kurtuluşundan bu yana 100 yıl sonra Gaziantep'in yüzlerce fabrikada binlerce istihdam oluşturan bir sanayi kenti olduğuna dikkati çeken Yıldırım, "Benim hayalim var, fikrim var ama zamanım yok, param yok, o yok, şu yok, bu yok deyip de vazgeçmeyin. Kimi zaman en çok da yokluklar bizi besliyor. Bunun canlı örneği Gaziantep ve siz de o başarılı insanlardan biri olmak istiyorsanız, iz bırakmak istiyorsanız geleceğin seyircisi değil tasarımcısı olmalısınız. Ve geleceğin ayak seslerini duyabilmelisiniz. Geleceğin ayak sesi ne diyor biliyor musunuz? Çevreci bir yaklaşım ve teknoloji diyor. Eğer şimdi hayalini kurduğunuz ürünün veya hizmet çevreci bir kaygı taşımıyorsa, teknolojik gelişimden uzaksa işiniz biraz zor. Çünkü geleceğin ekonomi politikalarına çevreci kaygılar yön veriyor" dedi.

"Gaziantep girişimcilere fırsat kapıları aralayan önemli bir merkez"

Sanayi, üretim, ticaret ve ihracat denilince Türkiye'de ilk akla gelen şehirlerden birisinin Gaziantep olduğunu kaydeden GTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akıncı, Gaziantep'in her şartta üreten, kendine sürekli hedefler koyan ve koyduğu hedefler doğrultusunda yılmadan, yorulmadan çalışan azimkar ve sebatkar insanların şehri olduğunu söyledi. Gaziantep'in her zaman yenilikçi ve özgün fikirlere açık, hayallerini hedefleriyle birleştirmek isteyen herkese fırsat kapıları aralayan önemli bir merkez olduğunu ifade eden Akıncı, "Teknolojinin sürekli ivme kazandığı, tüketim alışkanlıklarının değiştiği yeni dünya düzeninde güçlü şekilde yolumuza devam edebilmemiz ancak girişimcilik ve girişimcilere sunduğumuz imkanlarla mümkündür. Bu nedenle Girişimcilik üzerine çok fazla düşünmemiz ve bu konuda çok daha fazla yol kat etmemiz gerektiğine inanıyorum. G3 Forum'un girişimcilerimizin yoluna ışık tutmasını ve dünya markası olacak yeni girişimlere vesile olmasını temenni ediyor, verimli bir toplantı olmasını diliyorum" diye konuştu.

GEN Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Aydın da yaptığı konuşmasında, Türkiye'de girişimciliğin gelişmesi için başarılı girişimcilerin elini taşın altına koyması gerektiğini söyledi. Aydın, "Genç girişimcilerimizin bizlerin tecrübesinden yararlanmaya ihtiyaçlarının olduğu aşikar" diyerek, "Ülkemizdeki girişimler artsa da ne yazık ki dünya ile aynı seviyeye gelemedik. İstenilen seviyenin yakalanması için girişimcilik ekosisteminin tüm parçalarının doğru ve uyumlu çalışması gerekiyor. Kendini besleyen bir ekosistem oluşturmamız lazım" ifadelerini kullandı.

TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı ve GEN TR Yönetim Kurulu Üyesi Ali Sabancı da konuşmasında Gaziantep oda ve borsa başkanlarının önemli mesajlar aktardığını ifade ederek girişimcilik kültürüyle ilgili görüşlerini aktardı. “Başarısız olmak istemiyorsanız o zaman denemeyin kardeşim” diyen Sabancı, 10 yıl önce bu işe giriştiklerinde en temel amaçlarının gençlere ilham oluşturmak olduğunu kaydetti.

G3 Forum, girişimcilik hakkında deneyimlerini paylaşan başarılı girişimcilerin ve iş dünyasının önde gelen temsilcilerinin, girişimci adaylarının sorularını cevaplamasının ardından sona erdi.

Kurdaki düşüşü yansıtmayanlar için denetimler artacak

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, dövizdeki düşüşü fiyata yansıtmayanlara karşı denetimlerin artarak süreceğini açıkladı.

ANKARA (DÜNYA)

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda döviz kurundaki düşüşü, tedarik zincirinin her halkasında fiyatlara yansıtmayanlara karşı denetimin artarak devam edeceğini söyledi.

Bakan Muş, “Fırsatçılara göz açtırmayacağız. İhlalde bulunanlara hukuki çerçevede en ağır cezaları vereceğiz. Vatandaşımızın hakkını hukukunu kimseye çiğnetmeyiz” dedi.

Nureddin Nebati: Yüksek faiz aslında öğretilmiş bir yanıştır

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "Finansal istikrarı üç günde, Cumhurbaşkanımızın manifestosuyla sağladık. Düne kadar yüksek faiz kesin çözümdür diyenlere de tokat gibi bir cevap oldu" dedi. Nebati, yeni ekonomik modelde bu sabah itibariyle 10 milyar TL mevduata geçiş olduğunu açıkladı.

Maliye Bakanı Nebati NTV'de soruları yanıtladı. Yeni ekonomi modelini "Yüksek ihracata dayalı, cari açığı azaltıcı bir model" olarak tanımlayan Nebati, dolardaki sert düşüşü, "Cumhurbaşkanımızın manifestosuyla sağladık. Düne kadar yüksek faiz kesin çözümdür diyenlere de tokat gibi bir cevap oldu" şeklinde ifade etti.

Maliye Bakanı Nebati'nin açıklamalarından önemli satır başları şöyle:

Siz bir ekonomi teorisini, ekolünü ya da yolunu alıp uygulamaya başladığınız zaman birilerinin sizi yönlendirmesi konusunda maalesef bir baskı var. Çünkü dünyada egemen güçler var. Biz bize öğretilmiş şeyleri yapmaktan vazgeçmenin zamanının geldiğine inanıyoruz.

2013 yılında Gezi olayları öncesinde faizin düştüğü, enflasyonun düştüğü bir ortamda bir sorunla karşı karşıya kaldığımız görüyoruz. Yüksek büyüme için yüksek cari açık. 2013'te 400 milyar dolara yakın borçlanmışız. 2013'ten bugüne kadar borçlanma oranı 445 milyar dolar seviyesinde. 8 yıldır bununla ilgili bir mücadele sürüyor. Geçmişteki saldırılar bir takım değişiklikleri engelledi.

Biz demokratik gelenekleri olan, serbest piyasaya inanan, kambiyo rejimine sıkı sıkı bağlı olan ve bu geleneği de sürdüren bir modeli ortaya koyuyoruz. Çünkü altyapımız dolu. Altyapıyı tamamlamış şekilde geliyoruz.

Türkiye modelinde 150 dolarlardan 200 dolarlardan 1000 dolarlardan yola çıkan bir ülke değil. 8500-9000 dolarlarda kişi başı geliri olan, tüm altyapısını tamamlamış bir ülke olarak geliyor.

Yüksek ihracata dayalı cari açığı azaltıcı yeni model

Modelimiz; yüksek ihracata dayalı, cari açığı azaltıcı ve refah sisteminin toplumun tamamına yansıtıldığı bir modeldir. Bu model içerisinde biz yüksek teknoloji üssü olmak istiyoruz.

20 yıldır geliştirilen bir yapı var. Bu yapı Türkiye'nin sanayide bir tık daha üste çıkabileceği altyapıyı hazırladı. İnsanlar girişimciler bu yapının nasıl işlediğini gördü. Üçüncüsü dünyaya açılmayla diğer pazarlarla Türkiye'yi karşılaştırabilecek yapıya sahip oldu. Türkiye'nin vazgeçilmez bir ülke olduğu anlaşılmış oldu.

Sıcak paranın ne zaman geldiği ne zaman gittiği belli değil. Ülkelerin ekonomisini sarsacak noktaya dönüşebiliyor. Sıcak paradan ziyade doğrudan yatırımın gelmesini istiyoruz. 2018, 2019'daki saldırılarda kullanılan temel araç sıcak paraydı. Sıcak parayla dilediğiniz şekilde manipüle edebiliyorsunuz, ülke iktidarlarını tehdit edebilecek boyuta gelebiliyor. Biz bu yolu kapatıyoruz.

"Son üç ayda yaşadığımız bir türbülans vardı"

Son üç ayda yaşadığımız bir türbülans vardı, başından beri bu bir köpüktür, yapmayın etmeyi, eylemeyin dememiş olmamıza rağmen. Dövizin 18 liralara kadar gelmiş olmasından bir gecede sayın Cumhurbaşkanımızın adeta bir ekonomik manifestoyla ortaya koymuş olduğu çözüm önerileri ve tedbirler paketiyle üç günde Türkiye'nin bütün ortamını sıcak parayla değil, yüksek faizle de gerçekleştirmedik, kendi imkanlarımızla bu hale getirdik. Düne kadar yüksek faiz kesin çözümdür diyenlere de tokat gibi bir cevap oldu. Yüksek faiz söylemi de aslında öğretilmiş bir yanıltır.

Düşük cari açıkla yüksek büyüme gerçekleştirebiliriz. Üç günde finansal istikrarı sağladık. Bu, sıcak paraya karşı doğrudan yatırımı çekecek özel bir model. Sıcak paradan ziyade doğrudan yatırım için gelinmesini istiyoruz.

"Bankacılıkta yeni bir enstürman geliyor; proje kredileri"

90'lı yıllarda büyüme düşük, cari açık düşük. 90'lar böyle gitti. 2002 ile 2020 döneminde yeterli ancak riskli bir şey yaptık. Cari açık yüksek, büyüme yüksek. 2013'lere geldiğimizde cari açık tavan yapmıştı. Türk lirası çok güçlü hale gelmişti, borçluluğumuz artmıştı, biz büyümeyi öyle gerçekleştirdik. İşte öğretilmiş ikinci şey; cari açık olmadan büyüme olmaz. Biz de diyoruz ki hayır, düşük cari açık ve yüksek büyümeyle yeterli ve risksiz bir yapıyı gerçekleştirmiş olacağız.

Peki nasıl yapacağız bunu? Bunu yaparken bizim 19 yıldır inşa ettiğimiz bir Türkiye'nin temelleri, altyapısı bitti. Sanayiye biz yüksek teknoloji ürünleri olmak kaydıyla destek vereceğiz.

Proje bankacılığına giriyoruz. Bankacılıkta yeni bir enstrüman geliyor, proje kredileri. Bunu yaparken de rekabet gücü yüksek olan sektörleri seçeceğiz.

Finansal istikrarı üç günde, Cumhurbaşkanımızın manifestosuyla sağladık. Bundan yapılacak olan şey, Türkiye'nin bu imkanlarına kısa sürede uyum sağlayacak sektörleri öne çıkarmaktır.

Rekabeti çok güçlü olan eserlerle çıkacağız. Peki böyle bir örnek var mı, var. Savunma sanayiinde yüzde 80'lere kadar bağımlılıkla hareket eden sektör, bugün yüzde 20 bağımlılığa dönüşmüş durumda.

Bundan sonra ihtiyaç olan şey özellikle bankacılığın bizi anlaması

Bundan sonra ihtiyaç olan şey bu paradigma değişikliğine tüm aktörlerin uyması. Bankacılığın özellikle uyması, bizi anlaması. Proje bankacılığını, selektif yatırımları seçmesi.

Finansal alanda güçlüsün, bankacılık sektöründe güçlüsün. Yeni enstrümanlara hızlı bir şekilde uyum sağlayacak portföyün var. Aynı zamanda her türlü altyapı yatırımını gerçekleştirmişsin. Şimdi dijitalleşmede, yeni teknoloji ürünlerinde adımlarımızı hızlandırıyoruz. İthalatı kısıcı, ara mallara ödediğimiz bedeli en aza indirecek yatırımlar diyoruz.

Kurdaki düşüş devam edecek mi?

Pazartesi akşamına kadar olan bir köpüktü, köpük gidiyor. Bireysel yatırımcılar ihanete varan yorumlara kulak asmasın. Optimal noktaya kendisi ulaşacak.

Yaza kalmadan çok hızlı bir değişimi göreceğiz. Güven geldi, itibarımız yeterli, önümüzdeki sürece bakış açısı belli. Türkiye'nin her alanda tecrübesi var. Dolayısıyla bu yazdan itibaren hızlı bir şekilde dönüşümü göreceğiz.

Bu yılın sonuna 12 milyar dolar ve aşağısında cari açıkla gidiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin yıllık 12 milyar dolar açık ya da fazla vermesinin artık bir problem olmadığı bir döneme girdik. Bunu salgın döneminde çok net bir şekilde gördüğümüz için artık bu modelden geri adım atmıyoruz.

Yüksek faiz politikası yok, sıcak para yerine doğrudan yatırım, selektif anlamda proje bankacılığının gerçekleştirildiği, katma değeri yüksek alanların devlet tarafından desteklendiği bir model.

2013 yılında cari açığın, büyümenin en optimal olduğu, enflasyonun düşük, faizin düşük olduğu dönemde, Türk lirasının değeri yüzde 110. O kadar değerli ki paranızı

yurt dışında harcamak için her türlü imkan var. Şimdi pazartesi akşamına kadar olan dönemde de yüzde 60'lara kadar düşmüş değersiz Türk lirası. İkisi de gerçekçi değil.

Mevduata geçiş bu sabah itibariyle 10 milyar TL

Asıl olması gereken yüzde 100. Yüzde 60'a hatta altına düşürecek köpüğü söylemek zoundasınız. Türkiye'de döviz fiyatları Pazartesi akşamına kadar tamamen köpüktü. Spekülasyon vardı, manipülasyon vardı ve en önemlisi yerleşiklerin psikolojisini bozacak karamsarlığın çok hızlı bir şekilde sirayet etmesiydi. Şimdi köpük gidiyor, optimal noktaya kendisi ulaşacaktır.

Öyle bir tedbir aldık ki bireylerin dolar euro sterlin borcu olması mümkün değil. Döviz ihtiyacı olmayan bir Türkiye'de biz insanları dolarize ettik o karamsar havayla. Tabii ki birilerinin çok işine geldi. O işine geldiği noktada toplum artık bir şeylerin farkına da varmaya başlamıştı. Güvenli bir şey, bir tedbirler paketi istiyordu.

Hazine'ye negatif yükünün olması mümkün değil. Kur korumalı TL mevduatta alt limit bir lira üst limit yok Uygulamaya tüm bankalarımız katılıyor. Özel bankalar dolarizasyondan memnun değiller. Özel banka yöneticilerinden teşekkür alıyoruz. Dövizdeki köpükten yanan küçük yatırımcı oldu. Mevduata geçiş sabah 10 milyar TL'ydi.

Bankalar faizi yüzde 16,5'den açtı

Merkez Bankası ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın kur korumalı TL mevduat ürünlerinde bankalar kesenin ağzını açtı. Ürün için en düşük Merkez Bankası'nın politika faizinin kullanılması istenirken bankaların çoğu oranı yüzde 16'nın üzerine taşıdı.

Türkiye'de dolar/TL 18.36 liraya dayandığında ve gerçek kişilerin döviz mevduatlarının toplam mevduatlarındaki payı yüzde 73'e geldiğinde hükümet kur korumalı TL mevduat ürününü devreye aldı. Hem Hazine ve Maliye Bakanlığı hem de Merkez Bankası bu ürüne parasını yatıran vatandaşlara vade sonunda kur farkını ödemeyi taahhüt etti. Kamu ve özel bankalar da ürün satışına başladı. Bankaların en düşük faiz oranları bile Merkez Bankası'nın politika faizi olan yüzde 14'ün 2.5 puan üzerinde belirlenmiş durumda. Hatta bankalar mevduat büyüklüğüne göre 3 ay vadeli üründe bile yüzde 17,75'e kadar mevduat faizi verebiliyor.

Bankacılık kaynaklarından alınan bilgiye göre kur korumalı TL mevduatı ürüne uyguladıkları faiz oranları da Merkez Bankası'nın yüzde 14 seviyesindeki politika faizinin üzerinde. Yine bankaların müşterilerine yolladıkları bilgilendirmelere göre mevduat büyüklüğü ve vadeye göre değişmekle birlikte en düşük faiz 3 ay için yüzde 16,5, 12 ay vade için de yüzde 17,25 seviyesinde. 1 milyon lira üzeri ve 12 ay vadeli mevduata ise faiz oranı yüzde 18,25'e kadar çıkabiliyor. Bazı bankalar ise limit getirdi. Belli limitin altındaki mevduata yüzde 14 politika faizi oranında faiz uygularken limitin üzerine çıkıldıkça ki faiz oranı da yüzde 18'lere doğru yükseliyor. Vatandaşın da bu yeni ürüne olan ilgisinin yüksek olduğunu söyleyen bankacılık kaynakları geçen hafta yüzde 70'i aşan döviz mevduatının toplam mevduat içindeki oranının bu yeni ürünle birlikte değişebileceğini dile getirdi.

Vadesinden önce çıkılırsa sıkıntılı

Ancak yeni ürünün bazı sıkıntıları da bulunuyor. Eğer vadesinden önce sistemden çıkarsa müşterilerin anaparasından kaybetme riski var. Nasıl mı?

Hazine ve Maliye Bakanlığı henüz mevzuatı yayımlamasa da ilk gün yaptığı açıklamada “Vadeden önce hesaptan para çekilmesi durumunda hesap vadesiz hesaba dönüşecek, faiz hakkı ortadan kalkacak. Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki TCMB kurundan düşük olan üzerinden hesap bakiyesi güncellenecek” denildi. Merkez Bankası’nın da dün yayımladığı uygulama talimatında da şöyle denildi: “Vadeden önce çekim yapılması durumunda;

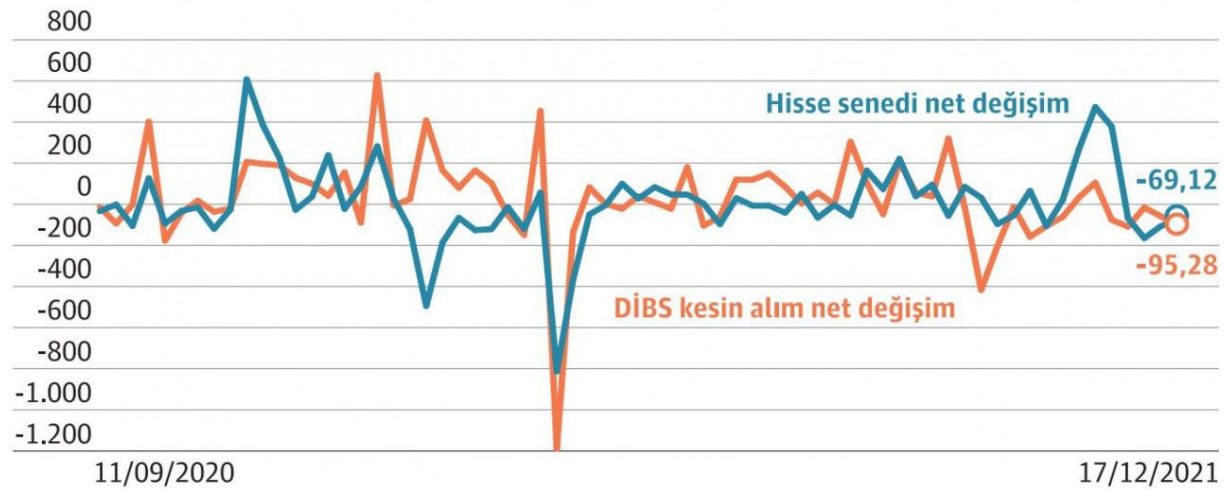
a) Çekim yapılan tarihte saat 11:00’de Merkez Bankasınca ilan edilen kurun dönüşüm kurundan yüksek olması durumunda Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmaz.

b) Çekim yapılan tarihte saat 11:00’de Merkez Bankasınca ilan edilen kurun dönüşüm kurundan düşük olması durumunda hesabın vadeden önce kapatıldığı tarihte saat 11:00’de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurundan hesap bakiyesi güncellenir. Aradaki fark banka tarafından Merkez Bankası’nın bildirilecek Türk lirası hesabına aktarılır ve Merkez Bankası’na aynı gün elektronik ortamda bildirilir.”

TL değerlenirse neler yaşanabilir

Sistemde müşteri hangi vadeyi seçtiyse 3, 6, 9, 12 ay o vade sonuna kadar kalması lehine olacak. Çünkü kurdaki herhangi bir gerileme ana paranın da azalması sonucunu doğuracak. Bankaların ürünle ilgili yaptıkları duyurularda hesabın erken kapanması durumunda vadesiz hesap durumuna düşeceği ve faiz hakkının ortadan kalkacağı belirtiliyor. Bununla birlikte şu uyarı yer alıyor banka bildirimlerinde: "Hesabın açıldığı tarihteki TCMB kuru ile hesabın kapandığı tarihteki TCMB kurundan düşük olanı üstünden hesap bakiyesi güncellenecektir. Örneğin bugün 10 TL kur ile açtığım mevduatı vadeden önce dolar/TL kuru 12 iken erken kapatırsam faiz almadan ana paramı eksiksiz olarak geri alabiliyorum. Ancak dolar/TL kuru 9 liraya inerse anaparamın yüzde 10'unun da kur farkı nedeniyle kaybedebiliyorum."

Yabancı yatırımın menkul kıymet hareketleri (milyon \$)

Aynı şekilde önemli bir not diyerek müşterileri yine uyarıyor bankalar: "Vadeden önce hesaptan para çekilmesi durumunda hesabın açıldığı tarihteki saat 11'de açıklanan TCMB kuru ile hesabın kapatıldığı tarihteki aynı TCMB kurundan hangisi düşük ise bu kur üzerinden vadesiz hesap bakiyesi güncellenir. Dolayısı ile vadeden önce kapama yapılması halinde dolar kurunda yaşanacak düşüşe bağlı olarak anapara bakiyesinde de düşüş yaşanabilir."

Merkez Bankası net rezervlerde 9 milyar dolarlık azalma

Merkez Bankası'nın net uluslararası rezervleri 17 Aralık 2021 itibarıyla, bir önceki haftaya göre 9 milyar dolar düşüş ile 12 milyar 162 milyon dolara geriledi. Bankanın swap hariç net rezervi geçen hafta eksi 46,7 milyar dolar olarak kaydedildi. Bu veriye ilişkin önceki hafta gerçekleşen rakam eksi 38,8 milyar dolar olmuştu. Merkez Bankası haftalık para ve banka istatistiklerine göre toplam rezervler 17 Aralık haftasında 6 milyar 17 milyon dolar azalarak 116 milyar 874 milyon dolara geriledi.

17 Aralık'ta Merkez Bankası brüt döviz rezervleri 5 milyar 786 milyon dolar gerileyerek 78 milyar 367 milyon dolara düştü. Brüt döviz rezervleri, 10 Aralık'ta 84 milyar 153 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu dönemde altın rezervleri, 230 milyon dolar azalarak 38 milyar 737 milyondan 38 milyar 507 milyon dolara geriledi. Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, 17 Aralık haftasında bir önceki haftaya kıyasla 6 milyar 17 milyon dolar azalışla 122 milyar 891 milyon dolardan 116 milyar 874 milyon dolara indi.

Gerçek kişilerin döviz mevduatı 1 haftada 4 milyar dolar arttı

Merkez Bankası haftalık para ve banka istatistiklerine göre geçen hafta yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 6.1 milyar dolar pariteden arındırılmış olarak ise 5 milyar 432 milyon dolar arttı. Kurun rekor üstüne rekor kırdığı ve Merkez Bankası'nın 100 baz puanlık faiz indirimi yaptığı geçen hafta gerçek kişilerin döviz mevduatında parite etkisinden arındırılmış artış ise 4 milyar 29 milyon dolar olarak belirlendi. Gerçek kişiler 2 milyar 652 milyon dolarlık dolar cinsi döviz mevduatını artırırken yine parite etkisinden arındırılmış olarak gerçek kişilerin kıymetli maden depo hesaplarının dolar karşılığı ise 1 milyar 153 milyon dolar yükseldi. Tüzel kişilerin de parite etkisinden arındırılmış olarak döviz mevduatı 1 milyar 403 milyon dolar arttı. Bu artışın 1 milyar 306 milyon doları ise dolar cinsi döviz mevduatındaki artıştan kaynaklandı. Toplam döviz mevduatının büyüklüğü ise 17 Aralık haftası itibariyle 237 milyar 791 milyon dolara çıktı.

Finansal İstikrar Komitesi'nde gündem TL ürünler

Finansal İstikrar Komitesi toplantısında, Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde finansal istikrarın sağlanması ve sürdürülebilir büyüme için şeffaflığı merkeze alan, öngörülebilir ve kararlı politika adımlarının bütüncül bir yaklaşımla atılması üzerinde mutabık kalındı. Hazine ve Maliye Bakanlığında yapılan açıklamada, Komitenin ikinci toplantısının, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati başkanlığında gerçekleştirildiği ifade edildi. Toplantıda, son dönemde küresel ve yerel ölçekte yaşanan gelişmelerin ülkenin finansal piyasalarına etkileri ile gelecek döneme ilişkin görünümün ayrıntılı değerlendirildiği belirtilen açıklamada, şunlar kaydedildi:

"Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde finansal istikrarın sağlanması ve sürdürülebilir büyüme için tüm kurumların iş birliği içinde çalışacağı ve şeffaflığı merkeze alan, öngörülebilir ve kararlı politika adımlarının bütüncül bir yaklaşımla atılması üzerinde mutabık kalınmıştır. Ayrıca Türk lirasının değerinin korunması ve tasarrufların güçlendirilmesi için yeni araçların geliştirilmesi hususunda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında eş güdüm sağlanması vurgusu yapılmıştır."

Vatandaşların döviz hesaplarında artış sürdü

Döviz kurlarının zirveyi gördüğü geçen haftada, vatandaşların döviz hesapları, 6 milyar 145,4 milyon dolar artışla 237,8 milyar dolara ulaştı. Banka hesaplarındaki yabancı para mevduatların oranı yüzde 66'nın üzerine çıktı.

Yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı gösterdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası(TCMB) tarafından açıklanan verilere göre, bir önceki hafta 231 milyar 645,4 milyon dolar olan yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı 17 Aralık ile sona eren haftada 237 milyar 790,80 milyon dolara geldi.

TCMB, 17 Aralık ile biten işlem haftasına ait para ve banka istatistiklerini yayımladı. 17 Aralık haftasında yurt içi yerleşiklerin toplam döviz mevduat hesapları 6,14 milyar dolar artarak 231,87 milyar dolardan 237,79 milyar dolara yükselerek eylül sonrası en yüksek seviyeye çıktı.

Toplam döviz mevduatları içinde en yüksek paya sahip olan gerçek kişilerin mevduatları son haftada 4,6 milyar dolar artarak 146,50 milyar dolara yükselirken tüzel kişilerin mevduatları da 1,5 milyar dolar artışla 91,28 milyar dolara çıktı.

Döviz kurlarının rekor tazelediği işlem haftasında yabancı para mevduatlarında son derece yüksek oranda artış oldu. Fakat bu hafta başında döviz kurları rekor seviyeleri görmesinin ardından çok sert düşüşe geçti. USD/TRY kuru 18,40 seviyesinden 10,22'ye geriledi. TL mevduatlarının da dövize endekslenmesiyle bu hafta döviz

24.12.2021

mevduatlarında büyük düşüş yaşanması bekleniyor. Bu haftanın verisi 25 Aralık'ta açıklanacak.

17 Aralık haftasında TL mevduatlardaki değişim ise şöyle oldu:

1 trilyon 891 milyar lira olan TL mevduatlar son haftada 60 milyar düşüşle 1 trilyon 831 milyar liraya geriledi ve toplam mevduatlar içinde dövizin payı yüzde 66,39'a yükselirken TL'nin payı yüzde 33,61'e geriledi.

Aralık ayı içinde kurdaki yükselişe döviz satışı ile müdahale eden TCMB'nin net uluslararası rezervleri son haftada 21,2 milyar dolardan 12,2 milyar dolara geriledi.

Erdoğan: En küçük bir lüks, şatafat, israf, kibir görüntüsüne meydan vermemelisiniz

Partisinin Kızılcahamam'daki Belediye Başkanları İstişare ve Değerlendirme toplantısında konuşan Erdoğan, "Hiçbir AK Parti belediyesi için şaibe konuşulmamalıdır. İmar planlarından bindiğiniz araca, ihalelerden özel hayatınıza kadar her konuda kendinize ve bize söz getirecek en küçük bir şüpheyi, en küçük bir lüks, şatafat, israf, kibir görüntüsüne meydan vermemelisiniz." diye seslendi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin Kızılcahamam'daki Belediye Başkanları İstişare ve Değerlendirme toplantısında konuştu.

2023 seçimlerinin önemine değinen Erdoğan, "Merkezi yönetimde ne kadar güçlü olursak belediyelerimizi de o kadar iyi destekleyebiliriz." dedi.

AK Partili belediye başkanlarının hesaplarını 2023'teki genel seçime göre ayarlamalarını isteyen Erdoğan, şöyle konuştu:

"Yakın tarihimiz bize, belediyelerde başarısız olan bir partinin merkezi yönetimde de tutunamadığını göstermektedir. Anavatan Partisi'nden SHP'ye kadar bunun birçok örneği vardır. Bizim belediyecilikteki müktesebimiz 1994 yılında, başbakanlıktaki müktesebimiz 2003 yılında, cumhurbaşkanlığındaki müktesebimiz 2014 yılında

başladı. Çeyrek asrı aşan bu yürüyüşümüz boyunca belediye hizmetleri konusundaki hassasiyetimiz hiçbir zaman azalmadı.

Merkezi yönetimde ne kadar güçlü olursak belediyelerimizi de o kadar iyi destekleyebiliriz. Bunun için sizlerden tüm çalışmalarınızı, tüm gayretlerinizi, tüm hesaplarınızı 2024'te yapılacak mahalli idareler seçimine değil, 2023 Haziran'ındaki seçime göre ayarlamanızı istiyorum. Son seçimlerde CHP'ye geçen belediyelerin şehirlerimize nasıl ağır maliyetler getirdiğini hep birlikte takip ediyoruz. Ne ülkemizi ne milletimizi ne şehirlerimizi ne de partimizi böyle bir durumla karşı karşıya bırakmaya hakkımız yoktur. Bunun için hep birlikte daha çok çalışacağız.

AK Parti'de siyaset yapan, görev üstlenen herkes kendi kişisel kariyerinden önce ülkesine ve milletine karşı sorumluluklarını düşünmek, ona göre davranmak mecburiyetindedir. Birbirimizin başına, sırtına, ayağına basarak değil, birbirimizle el ele, kol kola, gönül gönüle vererek çalıştığımızda hayırlı bir iş yapmış olur, büyük başarılarla imza atabiliriz. Aksi takdirde ne olacağını görmek için tarihe bakmak yeterlidir. Şayet bir şehirde belediye başkanımız kucaklayıcı olursa teşkilatımızın diğer birimleri de ona uyacaktır. Yani belediye başkanına gurur, kibir asla yakışmaz. Biz tevazu ehli olmaya mecburuz. Kuluz, kul. Eninde sonunda gideceğimiz yer toprak. Topraktan geldik, oraya gideceğiz. Ben 1,85 boyundayım, dolayısıyla ona göre mezarım da büyük olacak. Diğerleri düşünsün. Biz, bu millete efendi değil hizmetkar olmaya geldik.

"İşte bu ara bir 80 bin lira daha kazandım"

Belediyelerin ülke yönetimine giden yoldaki önemini sadece biz görmüyoruz. Muhalefet tarafı da aynı gerçeği tespit ettiği için var gücüyle bu alan yükleniyor. Bizden farklı olarak onlar yaptıkları icraattan, verdikleri hizmetten, ortaya koydukları eser üzerinden değil, sadece ve sadece kamuoyunu yönlendirme faaliyetleriyle bunu yapmaya çalışıyorlar. İşte bu ara bir 80 bin lira daha kazandım. Adamın işi gücü yalan. Adamın işi gücü iftira. O iftira attıkça, o yalan söyledikçe yargı da sağ olsunlar, onlar da kararlarını olumlu şekilde veriyorlar. Her birinin başına birer ajans dikmişler ve o ajanslara yaptıkları ödemenin haddi hesabı yok. Yapılmamış işlerin, verilmemiş hizmetlerin propagandasından başka bir şeyle uğraşmıyorlar. Kağıttan yapılmış bir gemiyi suyun yüzeyinde belli bir müddet yüzdürebilirsiniz. Ama bir süre sonra kağıt suyun ağırlığını taşıyamaz hale gelecek ve o gemi batacaktır. Muhalefet belediyelerinin durumu da böyledir. Bir yıl yalanla, cilayla bizim yaptığımız işleri kendilerine mal ederek devam ettiler. İstanbul'da, Ankara'da bunu yaptılar. Aklınıza neresi gelirse... İkinci yıl artık makyajlar dökülmeye, hakikatler ortaya çıkmaya başladı. Önümüzdeki yıldan itibaren bunların artık insan içine çıkacak yüzleri, varsa kalmayacaktır.

CHP Genel Başkanı geçtiğimiz haftalarda Şanlıurfa'ya gitmiş, meydanı boş bulunca da kendince esip gürlemiş. Sonra da sözü tarıma getirip 'Belediyeyi bize verin, çiftçiye elektriği bedava yapalım' demiş. Hadi Şanlıurfalı bu palavrayı yutmadığı için

belediyeyi bunlara vermedi. Çiftçilerimizin yoğun elektrik kullandığı Hatay gibi, Adana gibi, Antalya gibi pek çok şehir sizin belediyelerinizin yönetiminde. Daha İstanbul'u, Ankara'yı, İzmir'i, Eskişehir'i saymıyorum bile. Oralarda elektriği bedava yapın, elinizi tutan mı var? Burada çözülmesi gereken birkaç sorun var. İlk sorun; elektriğin belediyelerle ilgili olmaması. Ne alakası var, bu terbiyesizliktir. Elektriğin üretimi, iletimi, dağıtımı Enerji Bakanlığı'mızın gözetiminde ilgili kamu kuruluşları ve özel sektör tarafından yapılıyor. İkinci bir sorun; belediyelerin böyle bir görevinin bulunmaması. Veleve ki böyle olsa bile daha kendi şehirlerinin yolunu yapmaktan, çöpünü toplamaktan, suyunu akıtmaktan, kanalizasyon ve su giderlerinin alt yapısını inşa etmekten aciz CHP'li belediyelerde bu işe sıra bile gelmez. Üçüncü sorun; CHP Genel Başkanı'nın, nice namus sözü verdiği her konu gibi bunu da arkasını dönünce inkar edecek olmasıdır. Hatırlarsanız, bu zat, 2019 seçimleri öncesinde CHP'nin kazandığı belediyelerden tek bir kişinin bile işinden çıkartılmayacağı konusunda namus sözü vermişti. Seçimden sonra ise sadece İstanbul'da 15 bin kişiyi ekmeğinden ettiler.

"Sahipsiz hayvanların yeri sokaklar değil, barınaklardır"

Maalesef medyada sık sık çocuklara saldıran başıboş köpeklerin yol açtığı facialarla ilgili üzüntü verici haberlere rastlıyoruz. Öncelikle sahipsiz hayvanların yerinin sokaklar değil barınaklar olduğunu unutmamalıyız. Şimdi ben, buradan birinci derecede büyükşehirlerimiz olmak üzere tüm belediye başkanlarıma sesleniyorum. Sahipsiz hayvanlar için lütfen ön alın, sıcak ve güvenli barınaklar kurarak gıda artıklarından hayvan maması üretimini teşvik ederek pek çok gönül kazanabiliriz. Böylece hem vatandaşlarımızın sahipsiz hayvanların yol açacağı tehditlerden kurtulmasını sağlamış hem de kendisi de bir can olan hayvanlara karşı sorumluluğumuzu yerine getirmiş oluruz. Osmanlı ağaçlara meyveleri asarmış ki bu meyvelerden gelsinler, o hayvanlar nasiplerini alsınlar. Aynen bunu da bulunduğumuz belde, ilçe, illerde yapmamız mümkün. Bu adımları da atalım.

Gönül belediyeciliğimizi hep daha ileriye taşıyabiliriz. Bunun yanında her türlü şaibeden uzak durmanız da önemlidir. Bundan taviz asla veremeyiz. Hiçbir AK Parti belediyesi için -Allah göstermesin- şaibe konuşulmamalıdır. İmar planlarından bindiğiniz araca, ihalelerden özel hayatınıza kadar her konuda kendinize ve bize söz getirecek en küçük bir şüpheye, en küçük bir lüks, şatafat, israf, kibir görüntüsüne meydan vermemelisiniz. Sizlerden ilk isteğim, öncelikle kendi aramızda birliğimize, beraberliğimize, kardeşliğimize sıkı sıkıya sahip çıkmamızdır. Sizlerden ikinci talebim ise tüm çalışmalarınızı 2023 seçimlerine göre ayarlamanızdır. Aşmamız gereken ilk bent, 2023'tür. Bunu başardığımızda 2024 için hepimizin eli zaten çok güçlü olacaktır."

Kılıçdaroğlu: Önümüzdeki yaz hep birlikte gıda krizi yaşayacağız

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, önümüzdeki yaz aylarında bir gıda krizi yaşanacağını belirterek, "Hükümet bunun ne kadar farkında. Emin olun bilmiyor. Gıda kriziyle Türkiye karşı karşıya kalırsa çok daha dramatik sonuçlar çıkabilir ortaya." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Adana'da Adana Çiftçiler Birliği'ni ziyaret ederek Birlik Başkanı Mutlu Doğru ve birlik üyeleri ile bir araya geldi.

Ziyaret sonrası açıklamalarda bulunan Kılıçdaroğlu, kırsalda genç kalmadığını, bu durumun Türkiye için ciddi bir tehlike olduğunu anlatarak, **"Kırsal boşaldı. Üretimi kimle yapacaksın. Köylerde yaşlılar kaldı sadece. Gençlerin çalışması lazım, üretmesi lazım. Bunun için de bir önlem alınması lazım."** dedi.

Havza bazlı planlama yapılması gerektiğini vurgulayan Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti;

"ÇİFTÇİNİN ZARAR EDECEĞİ BİR MODELİ SIFIRLAMAMIZ GEREKİYOR"

"Kim neyi ekecek, önceden herkesin bunu bilmesi lazım. Adana mı, oturulur konuşulur. Adana'nın toprak analizleri yapılır, buğday mı, arpa mı, karpuz mu ekilecek havza bazlı planlama yapılması lazım. Planlama yapıldıktan sonra kimin ne ekeceği belli olacak. Artı onun maliyetine bakmak lazım. Üstüne makul bir kar

koyacaksınız. Maliyet artı makul kar eşittir taban fiyat olur. Bu taban fiyatın üstünde çiftçi ektiği ürünü daha yukarı bir bedelle satıyorsa, ihracat yapıyorsa hiçbir sorun yok. Daha yüksek bedelle satabilir. İç piyasaya satabilir, ihracat yapabilir, sanayiye satabilir, kendisi bilir ama taban fiyatın altına düştüğü zaman devletin onu satın alması lazım. Böylece çiftçinin zarar edeceği bir modeli sıfırlamamız gerekiyor."

"ÇİFTÇİ EKİYOR, EKSE ZARAR EDECEK ZATEN"

Adana'da 130 civarında çiftçinin, çiftçi kayıt sisteminden çıktığını hatırlatan Kılıçdaroğlu, olası bir gıda krizine dikkat çekti.

Kılıçdaroğlu, **"Çiftçi ekmiyor, ekse zarar edecek zaten. Geçen bir grup çiftçiyle konuşurken dediler ki, 'Gübre atılması gereken tarlaların sadece yüzde 20'sine gübre atıldı' Çok pahalı, insanlar o gübreyi alamıyorlar ve o tarlalarına atamıyorlar. Önümüzdeki yaz hep birlikte bir gıda krizi yaşayacağız. Hükümet bunun ne kadar farkında. Emin olun bilmiyor. Defalarca gittiğim her yerde de uyarıyorum. Gıda kriziyle Türkiye karşı karşıya kalırsa çok daha dramatik sonuçlar çıkabilir ortaya. Yani paranız olsa bile bir şeyleri bulamayabilirsiniz. Bunun önlemini bugünden almak gerekiyor."** dedi.

Ziraat Bankası'nın çiftçiye destek vermesi gerektiğini vurgulayan Kılıçdaroğlu, şunları söyledi:

"ÇİFTÇİLERİN ALDIKLARI KREDİLERİN FAİZLERİNİ SIFIRLAYACAĞIZ"

"Halk Bankası'nın esnaf dostu, Ziraat Bankası'nın da çiftçi dostu olması lazım. Siz çiftçiye destek vereceğiniz yerde kalkıyorsunuz 'Şu televizyonları ve gazeteleri al, sana 700 milyon dolar para vereceğim... 'Zamanı gelince de 'Parayı ödemiyorum.' diyor. Buyur, bir çiftçi de desin bakayım, Ben kredimi ödemiyorum.' diye, traktörüne haciz, hayvanlarına haciz, bu adalet mi ya?

Biz çiftçilerin aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacağız. Esnaf içinde aynı kararı aldık. Halk Bankası'ndan ya da diğer bankalardan aldığı kredilerin faizlerini sileceğiz."

"ÇİFTÇİNİN ÜRÜNÜNE DE DOLAR GARANTİSİ VERİN"

Kur Korumalı TL Mevduat Hesabı uygulaması hakkında da değerlendirmelerde bulunan Kılıçdaroğlu, **"Siz bankaya yatırdığınız mevduat faizini eğer kur karşısında düşük alıyorsa faize dolar garantisi veriyorsunuz. Faize dolar garantisi verdiğinizde çiftçinin ürününe de dolar garantisi verin. Niye yapmıyorsunuz? Üstelik çiftçi üretiyor, 84 milyon insanın karnını doyurmaya çalışıyor. Fiyat artışlarından dolayı çiftçiye suçlamak o tam bir felaket. Çiftçinin ürettiği belli zaten. Maliyet kavramını siyasi iktidarın yeteri kadar içselleştirdiğini düşünmüyorum."** dedi.

Doların çakıldığı gece olanların belgesini CHP'li Yavuzıılmaz paylaştı. Dolarda büyük vurgunun belgesi ortaya ıktı

CHP'li Deniz Yavuzıılmaz, 20 Aralık'ta 18,36 liraya kadar yükselen doların 21 Aralık sabahı borsada anormal bir şekilde 3,65 liraya kadar satışının yapıldığını tespit ettiklerini söyledi.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kabine toplantısı sonrası Türk Lirası mevduat hesaplarının getirisinin döviz getirisi altında kalması durumunda aradaki farkın ödeneceğini açıklamasının ardından, döviz kurlarında rekor düşüşler görülmüştü. Düşüşün nasıl yaşandığıysa tartışma konusu.

CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzıılmaz, konuya ilişkin çarpıcı bir iddia ortaya attı.

Yavuzıılmaz, 20 Aralık'ta 18,36 liraya kadar yükselen doların 21 Aralık sabahı borsada anormal bir şekilde 3,65 liraya kadar satışının yapıldığını tespit ettiklerini söyledi.

Sosyal medya hesabından Matriks Bilgi Dağıtım Hizmetleri'ne ait raporları paylaşan CHP'li Yavuzıılmaz, "3,65 liradan zararına dolar satanlar kimler, hangi kurumlar? 3,65 liradan dolar alarak devasa kar elde edenler kimler" sorularını ortaya attı.

MATRİKS 1024-BORSA-A 1 USDYVAI

21.12.21

Açılış: 18.2251
 Yüksek: 18.2251
 Düşük: 3.6544
 Kapanış: 12.9300
 Ağ. Ort: 12.9941
 Par.: -5.3790

BOL(20,2) U: 117.09501
 BOL(20,2) M: 114.04572
 BOL(20,2) D: 110.99644
 PAR: 118.9499

MAV(34): 112.57791
 MAV(50): 111.58054
 MAV(100): 110.11116
 MAV(200): 119.22147

04.21 05.21 06.21 07.21 08.21 09.21 10.21 11.21 12.21

47.001 1925 7.780 60298 AK A1 CAPI 13.28 100 QNB FİN A1 CAPI 1.740
 15 7.780 60298 AK A1 CAPI 13.28 45 GARANTİ A1 CAPI 1.740

Uğur Gürses

22 Aralık 2021

'Arka kapıdan' döviz satışının dönüşü

20 ve 21 Aralık günlerinde Merkez Bankası'nın hiç dövize satış yönünde doğrudan müdahale yapmadığı biliniyor. Böylelikle bu iki günlük toplam 7 milyar doların yine "arka kapıdan" kamu bankaları aracılığıyla satıldığı apaçık ortada. Son bir aydaki en güçlü satışlar da bunlar olmuş

EKONOMİNİN NOT DEFTERİ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** tarafından pazartesi akşamüzeri açıklanan "Kur korumalı TL mevduat" mekanizmasının ilanı ile 18 TL'ye kadar yükselmiş dolar kuru 12-13 TL seviyesine düşürmüştü. Bu açıklamanın olduğu saatler Türkiye'deki piyasaların kapandığı saatler olsa da uluslararası işlem platformlarında işlemler yapılabiliyordu. Cumhurbaşkanının açıklamalarının "anons etkisi" ile kurların gerilediği görüldü. Kimi iktisatçıların "örtülü faiz artırımı" diye tanımlamaları oldu. Ancak o saatlerde kimi bankacılar, kamu bankalarının eskiden olduğu gibi platformlarda döviz satışında görüldüğünü söylüyordu.

Kararın açıklandığı günün ertesi günü (21 Aralık Salı) kurların gerilemiş halinde bile yine aynı biçimde satış yapan kamu bankalarının izlerinden bahsediliyordu. Kurların gerilemesi ile dövize talep geldiği anlaşılıyordu. Bazı banka genel müdürleri de vatandaşın milyar dolarlık döviz bozdurduğunu anlatırken, Anadolu Ajansı da döviz büfesi önünde "vatandaşların döviz bozdurmak için kuyrukta olduklarını" aktarıyordu.

Öyle ki kimi mecralarda "bunu haber alanların milyar dolarlık satış yaparak kazanç elde ettikleri" iddia ediliyordu. Banka müşterileri için mobil bankacılık uygulamaları üzerinden öyle kolay olmayan bir yol.

"Anons etkisiyle" kurların düştüğünü düşünen bazı döviz yatırımcılarının ellerindeki döviz satmaya çalışmaları gayet normal. Ancak kuru gerileten bu "anons etkisi" miydi? Yoksa buna eşlik eden "gaz verici" kamusal organize satışlar mıydı?

Bunların nihai izlerini verilerde aramak gerekiyordu.

Nitekim ilk akan verilerden biri olan Merkez Bankası'nın analitik bilançosu bize bu verileri ve ipuçlarını sunuyor.

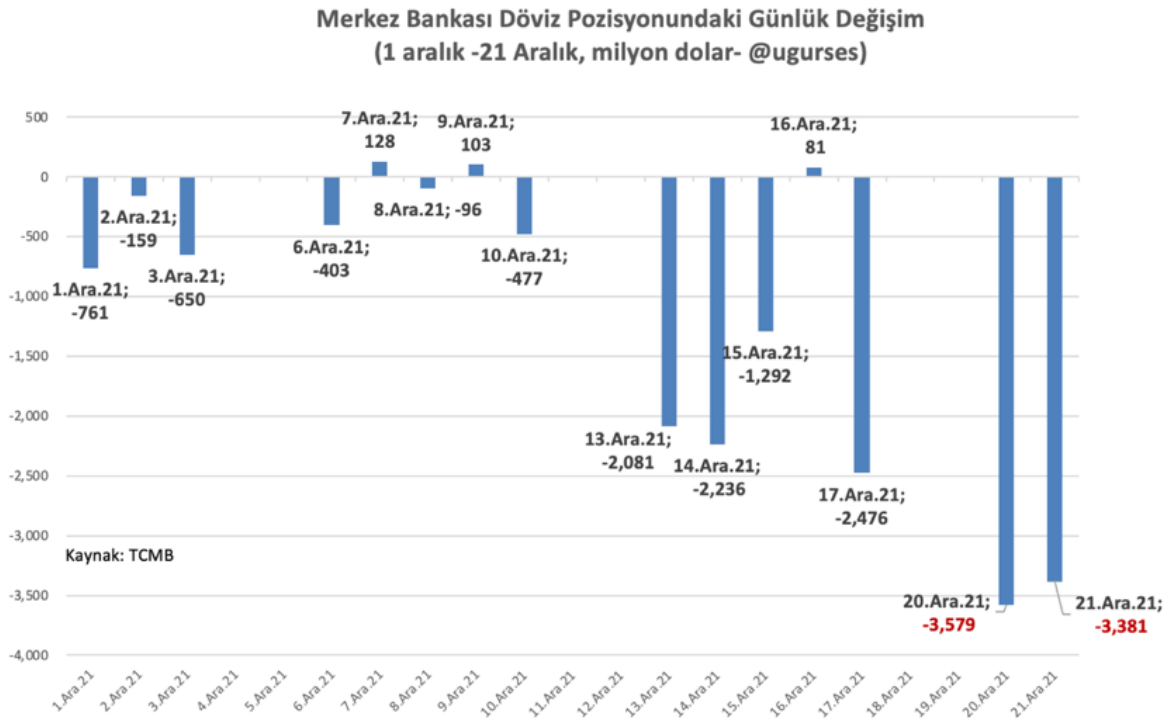
Bankanın verileri, Merkez Bankası'nın pazartesi günü 3.5 milyar dolar, salı günü de 3.4 milyar dolar sattığını gösteriyor.

Özeti şu: 18 TL'den 12-13 TL'ye düşürmek için 7 milyar dolar satılırken, propaganda kanallarında da kamusal döviz satışları hiç söylenmeden, tek başına "vatandaşın sattığı" anlatılmış oldu.

20 ve 21 Aralık günlerinde Merkez Bankası'nın hiç dövize satış yönünde doğrudan müdahale yapmadığı biliniyor. Böylelikle bu iki günlük toplam 7 milyar doların yine "arka kapıdan" kamu bankaları aracılığıyla satıldığı apaçık ortada. Son bir aydaki en güçlü satışlar da bunlar olmuş.

Kaynaklarım kamu bankalarının yaptığı gibi bazı özel bankaların da "arka kapı" operasyonlarına girmeye "ikna edildiğini" anlatıyor.

Merkez Bankası son 3 ayda faizi enflasyonun altına çekerek TL'den kaçışı hızlandırdı. Aralık ayında ise döviz satış müdahalelerinde başlayarak 21 günde 17 milyar dolar satış yapmış oldu. Brüt döviz rezervleri ise 21 Aralık gün sonu itibarıyla 113 milyar dolara gerilemiş durumda.

KKM için doların 18 lira olmasını niye bekledik?

Alaattin AKTAŞ

24 Aralık 2021 Cuma

✓ Hastada zaten kronik sorunlar vardı. Tansiyon 11-12'lerden 14'e doğru giderken çağrılan sağlık ekibi müdahalede geç kaldı. Hastanın tansiyonu 18'i, 20'yi bulunca müdahale edildi ve şimdi 11-12'lerde stabil bir tansiyon oluştu. Hasta sahibi ailenin bazı fertleri sağlık ekibine "Müdahalede geç kaldınız" diye kızıyor, bazıları ise "Hastamızı kurtardılar" diye minnet ediyor.

Kur Korumalı Mevduat (KKM) ya da diğer adıyla Döviz Endeksli Mevduat (DEM) hesabının nasıl uygulanacağı üstüne kafa yorulurken ve dikkatler uygulamaya yoğunlaşırken bir konu gözlerden kaçıyor.

Madem böyle bir uygulamaya girişecektik, neden dolar 18 lirayı aşana, euro 20 lirayı bulana kadar bekledik?

Sanıyor muyuz ki kur buralara kadar çıktı, sonra indi; başladığımız yere dönmüş olduk!

Sayısal olarak bir süre öncesine döndük dönmeye de zehir bünyeye girdi bir kere. O zehri atmak kolay mı sanıyorsunuz?

Bünye, üretilen mal; zehir, kur!

En basiti, akaryakıt fiyatları kurun tırmanışa geçmesinden sonra çok arttı değil mi. Kur gerileyince fiyatta düşüş oldu ama bu düşüş pompa fiyatlarına yansımadı. Bünye atamadı o zammı. Devlet, "Benim zaten ÖTV eksiğim vardı, bu düşüşü vatandaşa yansıtmayacağım, vergi olarak bu tutara el koyacağım" dedi.

Şimdi devlet kurdan kaynaklanan indirimi vatandaşa yansıtmazken, özel sektörden fiyat indirimi yapması bekleniyor.

Önceki gün haberlerde izledim. İstanbul'da bir plastik kap üreticisi. Dolar 18 lirayken yüklü miktarda hammadde ithal ettiğini, bu ithalatı ertesi gün yapmış olsaydı 12 milyon lira daha az ödeme yapacağını söylüyordu. Yani üretim mevcut düzeye göre 12 milyon lira daha fazla ödenerek alınan hammaddeyle yapılmaya devam edilecekti ve haliyle satış fiyatı da ona göre belirlenecekti.

Örnekler çok... Yine bir ticaret erbabı küçük bir elektronik parçayı gösteriyor, 1.000 euroya aldığı üründe bir anlamda 5 bin lira zarar ettiğini söylüyordu. 20 bin liraya alınan o parça şimdi nasıl olur da 15 bin liraya satılır.

Dolayısıyla bünyeye giren bu zehir kolay kolay atılamayacak. Vatandaş kendi açısından bakarak "Kur arttığında fiyatlar nasıl yükselmişse, düştüğünde de aynı hızla düşsün" istiyor. Vatandaş ister istemeye de, bunu ticaretin göbeğinde yer alan birilerinin dile getirmesi tuhaf kaçıyor.

Maliyetin hangi düzeyde gerçekleştiğine bakmak gerekmiyor mu?

Daha önce de kaç kez vurguladık; çıkış ya da inişte, kur hareketine en çabuk tepki verecek fiyat akaryakıtta oluşuyor. Fiyatlar kurla beraber çıktı çıktı, ama inme zamanı devlet "Ben yokum" deyiverdi.

"Marketler fiyatları indirmiyor" diye sözüm ona boykot çağrısı yapanlar, akaryakıt fiyatları için de bir şeyler söylesenize!

Doğru olsa bile gecikme var

Dövizin hızlı çıkıştan sonra gerilemesi bizi psikolojik olarak çok rahatlattı, düzey olarak da bir ay önceye dönmüş olduk. Ama dedik ya fiyatların bünyesine zehir girdi bir kere ve öyle kolay kolay çıkmayacak.

Merkez Bankası faizi düşürüldüğünde dövizin yükseleceği gün gibi ortadayken bu indirimde ısrar edildiği gibi, kur yükseldiğinde de maliyetlerin tırmanacağı bilindiği halde bu duruma niye göz yumuldu?

Ortalıktaki toz duman dağıldıktan sonra bu soru çok daha sık sorulacaktır.

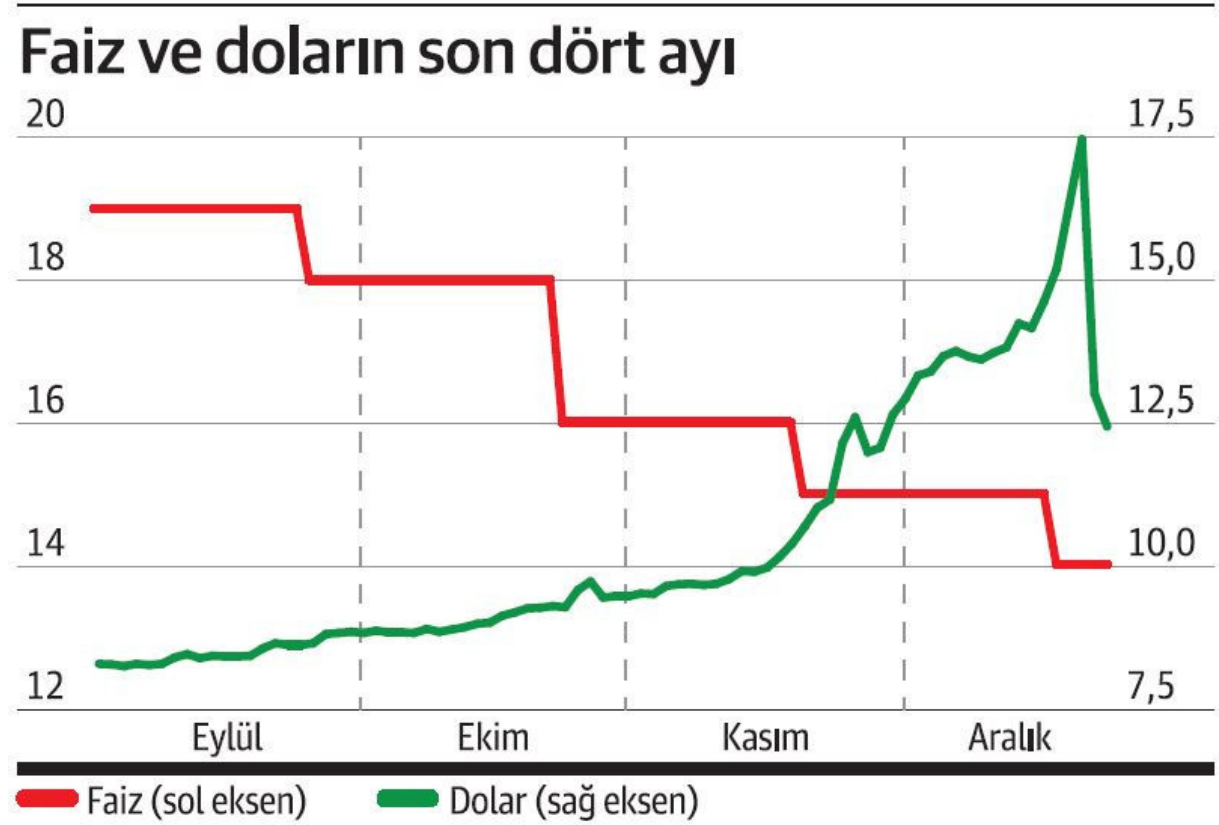
Biz bu operasyonu dolar 12-13 liradayken, hatta daha da düşükken yapsaydık daha iyi değil miydi?

Daha da önemlisi, böylesine bir operasyona gerek kalmayacak şekilde davranmak çok daha iyi değil miydi? Yani Merkez Bankası faizine dokunmamak...

"Vardır bir bilinen" diyelim ve geldiğimiz duruma bakalım. Şimdi bu son operasyonla döviz düşürdük düşürmeye ama...

Bir kere fiyatlar düşmedi ve düşmesi de en azından kısa vadede beklenmiyor.

İkincisi bu uygulama çok talep görse, yani yüklü miktarda KKM hesabı açılrsa, döviz de önümüzdeki aylarda özellikle dışsal etkenlerle yeniden artışa geçse Hazine'ye hiç hesapta olmayan bir yük binmeyecek mi? Bu durum, sosyal medyadaki benzetmeyle ifade edersek, "Zengin gencin bedelli askerliğe gitmesi sırasında mahalledeki fakir gençlerin askere gidecek olana destek amacıyla yol parası toplamaları" gibi bir durum değil mi?

Vatandaş şimdilik temkinli ve gözlemekle yetiniyor

KKM hesabı açtıran mudi neredeyse hiç yok. Bu konuda herhangi bir açıklama, bilgilendirme de yapılmış değil. Ancak bankalardan edindiğimiz bilgi, hiç hareket olmadığı yönünde.

Şimdi bu sistemden yararlanmak isteyenler bankalara akın etse... Özellikle döviz hesaplarında belirgin bir çözülme olsa, yani döviz arzı artsa... Döviz kurlarındaki bu hızlı gerilemeyi açıklamak çok daha kolay olur.

Ama bunlar söz konusu değilken kur ne oluyor da geriliyor?

İki açıklaması var bunun...

Birincisi vatandaştan kaynaklanan bireysel döviz talebi bir anlamda bıçak gibi kesildi. Kurun daha da artmayacağı ve yönün aşağı doğru olacağı algısıyla talebin kesilmesi artışı önledi.

Bir diğeri ilkiyle bağlantılı olacak şekilde psikolojik etki.

Üçüncüsü ise piyasaya bir şekilde döviz sürüldüğü yolundaki iddialar. Merkez Bankası'nın kamu bankaları eliyle piyasaya dolaylı bir şekilde girip döviz sattığı konuşuluyor. Zaten döviz arzında belirgin bir artış olmasa kurun öyle üçte biri aşan bir oranda aşağı gitmesi pek beklenemezdi.

Tatsız bir iddia daha var

Bu yeni mevduat sistemine geçiş öncesinde dövizin adeta bile isteye yükseltildiği ve açıklama yapılan gün birilerinin çok yüklü miktarda döviz sattığı iddiası da hiç yabana atılacak gibi değil.

Daha önce de yazdık; o gün hangi amaçla olursa olsun döviz alanlar büyük kayba uğradı. Normal bir ekonomide böylesine bir dalgalanma yaşanması görülmüş şey değil!

Örneğin doların 13 Aralık'ta 14 liranın altındayken bir hafta sonra 18 lirayı aşması, sonra dün bir ara olduğu gibi 10.5 liraya kadar gerilemesi...

Bu geri dönüşe alkış tutanların, çıkışın kimin yüzünden olduğu konusu üstüne de biraz kafa yorması gerekmez mi?

Bu yeni mevduat uygulaması, Hazine'ye artı yük bindirebilir, mevduatı olmayandan mevduat sahibine kaynak transferi anlamına gelebilir; tüm bunları geçtik, bunları göz ardı edelim. Ama şu soruyu sormayacak mıyız:

"Bu kur zehri fiyatlara girene, ekonomide dengeler bozulana; tansiyon 11-12'deyken 14'e doğru yol almaya başladığında müdahale edilmeyip 18'lere, 20'lere tırmanana kadar niye beklendi, tedaviye hasta hastanelik olmadan önce niye başlanmadı, bu sürede damarlar tahrip olmadı mı, hasta kötüye giderse bunda müdahalede geç kalan sağlık ekibinin hiç mi sorumluluğu yok?"

“Fiyat rekabeti” zorunluluğumuz, fiyatları düşürür... Ama...

Ferit Barış PARLAK

24 Aralık 2021 Cuma

Mal/hizmet fiyatları denetleniyormuş...

Boşsa mesai harcanıyor...

* * *

Çünkü...

Üreticimizin/tüccarımızın/esnafımızın fiyatlar genel seviyesini, “keyfine göre” yükseltme şansı bulunmuyor...

Yatırım ve rekabet alışkanlıklarımız, Onlara, “Malımı/hizmetimi iyi fiyata satmalıyım” cümlesini kurduramıyor...

* * *

Hatta...

Bugün içinde bulunduğumuz sıkıntının en önemli nedenidir bu politika:

Plansız yatırımlar...

Ve plansızlığın getirdiği yıkıcı fiyat rekabeti...

Kaynak, emek, zaman gibi ekonominin en ihtiyaç duyduğu parametrelerin israfı haricinde; verimliliği, sermaye birikimini, sonrasında geliştirmeyi, sonrasında ölçek üretimini de engelliyor...

* * *

Arzında/kalitesinde eksiği olan mal/hizmete değil, satılan mal/hizmete yatırıma, “furya” olarak rağbet etme özelliğimiz ve bu özelliğe verilen destek...

Kendisini ve/veya yanındakini batırma pahasına, fiyat rekabetini ön plana çıkarıyor...

* * *

Aynı şeyi satmaya çalışan yüzbinlerce market/kafe/konfeksiyon/lokanta, başka türlü nasıl rekabet edebilecek?!

Bu tespit birçok sanayi sektörü için de geçerli...

* * *

Fiyat rekabeti ile artan/artacak ihracat da sürdürülebilir değildir...

Verimlilik, kalite, dünya ihtiyacına göre ve/veya dünyada ihtiyaç doğuracak ve yüksek ölçek üretime dayalı üretim/ihracat sürdürülebilirdir...

VELHASIL...

Bu nedenle...

Suni müdahalelere ve polisiye tedbirlere değil...

Planlama, öngörülebilir bir “yatırım iklimi” sağlama, üretim ekosistemini güçlendirme ve verimliliğe odaklanmalı...

Temel güçlendirilmeli, sorun kökünden çözmeli...

Kökünden çözülmeyen ve suni müdahalelerle çözülmeye çalışılan sorunun, kökünü büyütüp/güçlendirdiği ve farklı sorunlara da iklim oluşturduğu görülmeli...

Asgari ücrete kadar vergi alınmamasında püf noktaları

Resul KURTİŞ

24 Aralık 2021 Cuma

İşçi memur tüm çalışanların asgari ücrete kadar olan ücretlerinden gelir ve damga vergisinin kaldırılmasına ilişkin “Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifi TBMM genel kurulunda görüşülerek kabul edildi. Kanun Teklifi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından onaylanmasını müteakip Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecek.

“Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”da yer alan düzenlemelerde **asgari ücretin gelir vergisinden ve damga vergisinden istisna edilmesine** ilişkin maddeler yer almaktadır. İlgili düzenlemede **asgari ücretin üzerinde gelir elde eden ücretlilerde de** asgari ücret tutarı kadarlık gelir üzerinden **gelir vergisi ve damga vergisi alınmaması** öngörülmektedir.

Bu düzenlemelere bağlı olarak, ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde asgari ücretin **aylık brüt tutarının yüzde 85’i** gelir vergisinden istisna edildiğinden, aşağıda açıklandığı üzere **asgari geçim indirimi düzenlemesi** 01/01/2022 tarihinden itibaren **yürürlükten kaldırılmaktadır**.

Birçok çalışanın ve işverenin AGİ’nin devam edip etmeyeceği konusunda tereddütleri vardı. Öncelikle belirtmemiz gerekir ki Kanun teklifi ile birlikte 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 32’inci maddesi 01/01/2022 tarihinden itibaren uygulama alanı kalmadığından yürürlükten kaldırılmıştır. Bahse konu madde asgari geçim indirimi uygulamasını düzenlenmektedir. Böylelikle 01/01/2022 tarihinden itibaren hak edilecek ücretlere uygulanmak üzere Asgari Geçim İndirimi (AGİ) uygulaması sonlanmaktadır.

Diğer bir önemli olgu ise asgari ücret tutarında damga vergisi istisnası uygulanmasıdır. Kanunun 4’üncü maddesi ile birlikte ücretlerde istisnanın, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır, hükmü kesinleşmiştir. Gelir vergisi uygulamasında kümülatif matrah uygulaması olmadığı için doğrudan matrahtan

istisna yöntemi ile damga vergisi hesaplaması uygulanabilecektir. Asgari ücret üzerindeki ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde; istisna kapsamındaki tutar dâhil, kümülatif vergi matrahının tabi olduğu vergi dilimi ve oranlarına göre vergileme yapılacaktır. Gelir vergisi tarifesindeki dilimlere göre vergi oranı belirlenirken bu şekilde hesaplanan kümülatif tutarlar dikkate alınmalıdır.

Asgari ücretin üzerinde ücret geliri elde edenlerde damga vergisi istisnası uygulanırken; her ay bordrosundaki o aya ait brüt ücret tutarından, asgari ücrete isabet eden aylık brüt tutar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.

Önemli olan diğer bir düzenleme ise asgari ücret tutarının gelir vergisinden istisna tutulmasıdır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz.

Asgari ücretle çalışanlar yönünden, asgari ücrete isabet eden tutar vergi dışı bırakıldığı için, asgari ücretli çalışanların sigorta, şahıs sigortası, sendika aidatı, engellilik indirimi gibi vergi indirimlerinden yararlanması mümkün olmayacaktır. Ancak, ücret geliri asgari ücreti aşan çalışanlar bakımından eğer yararlanma hakları bulunuyorsa engellilik indirimi, sendika aidatı vb. indirimler yapılabilecektir.

Bu noktada önemli olan kanun metninin 2'nci maddesi olup uygulamanın detaylarını parantez içi hükmü belirlemektedir. Bahse konu düzenlemeler 01/01/2022 tarihinden itibaren hak edilecek ücretler için uygulanacaktır.

Asgari ücret üzerinden damga vergisi ise alınmayacaktır. Asgari ücreti aşan ücretlerden damga vergisi kesilmeye devam edilecektir.

Abdulkadir Selvi

Yeni ekonomiye tematik düzenlemeler geliyor

24 Aralık 2021

Piyasalarda yeni ekonomi politikalarının olumlu etkisi görülmeye başlandı. Dövizdeki gerileme bunu gösteriyor. Şimdi sırada dolardaki yükselişi bahane olarak gösterip fiyatları roket hızıyla yükseltenlerin, fiyatları indirmesi geliyor. Dövizle hiç ilgisi olmayan sektörlerde bile bire iki yüz, üç yüz seviyesinde zam yapanların dolar düşünce fiyatları da makul seviyelere çekmesi gerekiyor. Çünkü fiyat artışları vatandaşlarımızın canını çok yaktı. Artık fiyat artarken zam yapılır, fiyatlar düşünce o fiyatlar yerinde durur zihniyetini kırmamız gerekiyor.

Kriz fırsatçılarının vatandaşlarımızın cebinden elini çekmesi gerekiyor. Bunu onların vicdanına bırakamayız. Bu konuda kamuoyu baskısı oluşturmamız gerekiyor. Devlet bu günler için gerekli. Kazanacakları kadar kazandılar. Artık yeter.

MERKEZ BANKASI AÇIKLADI

Ekonomide yeni bir sisteme geçildi. Türk parası mevduatların farkını Hazine, döviz farkını ise Merkez Bankası ödeyecek. Bu konuda karşımızda önemli bir konu duruyor. Bu ödemelerin yasal alt yapısının olması gerekiyor.

Dövizini bozdurup Türk lirası vadeli hesaplara geçenlere yapılacak ödemelerle ilgili Merkez Bankası uygulama esaslarına ilişkin tebliği yayınladı. Merkez Bankası yasası buna izin veriyor. Peki TL hesabında olanlar kur garantili koruma hesabından nasıl yararlanacak? Nasıl yararlanacakları konusunda sorun yok. Sadece bankadaki mevduatlarında buna göre tercih yapacaklar. TL hesabında, döviz kurunun seviyesine göre eğer faiz oranı yetersiz kaldıysa ona Hazine'den ödeme yapılması gerekecek. Peki bu nasıl karşılanacak?

HAZİNE ÖDEMELERİ İÇİN DÜZENLEME

İşte bu soruya yanıt veren bir açıklama geldi. AK Parti Grup Başkanvekili **Mustafa Elitaş**, bu konuda bir yasal düzenleme yapılacağını söyledi. **Mustafa Elitaş** bir

dönem Ticaret Bakanlığı da yaptığı için hem piyasaları hem de hukuki mevzuatı iyi biliyor. AK Parti İstanbul Milletvekili **Vedat Demiröz** de yasa teklifi için çalışmalara başladı. **Elitaş**'la konuştum. Kanun teklifini 3-4 Ocak tarihlerinde Meclis'e sunacaklarını açıkladı. TL mevduatları 3,6,9 ve 12 aylık süreyle bankaya yatırılacağı için yasal düzenlemeye ödeme yapılacağı zaman ihtiyaç duyulacak.

Yeni ekonomi politikasına geçiş, Cumhurbaşkanı **Erdoğan** tarafından pazartesi günü kabine toplantısından sonra açıklandı. Bunun hem döviz hem TL mevduatları olanlara bakan yönü var. İhracatçı firmalarımıza bakan tarafları var. Şimdi Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın koordinasyonunda yasal altyapısı hazırlanıyor.

ŞİMDİLİK 5 MADDE

AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, ilk aşamada 5 konuda yasal hazırlıkların başladığını söyledi.

- 1- Hazine'den yapılacak ödemelerle ilgili düzenleme olacak. Hem kamu bankalarına hem özel bankalara yapılacak ödemelerin yasal zemini hazırlanacak.
- 2- İhracat ve sanayi şirketleri için Kurumlar Vergisi yüzde 1'e indirilecek.
- 3- Bireysel Emeklilik'te devlet katkısı yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılacak.
- 4- Kamuyla iş yapan müteahhitlere maliyet artışları nedeniyle fiyat farkı kararnamesi çıkarılması için cumhurbaşkanına yetki veren yasal düzenleme yapılacak.
- 5- Bizim, gecekonduda oturanla villada oturana doğalgazın tarifiesi ayrı olsun diye bildiğimiz kademeli fiyata geçilecek.

Bu bir torba yasa ile mi gelecek? Hayır.AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, "Tematik bir yasa çıkaracağız. Kur korumalı TL vadeli mevduatla ilgili ihtiyaç duyulan tüm yasal düzenlemeleri yapacağız" dedi.

Şimdilik 5 madde sıraladım ama ihtiyaca göre artabilecek.

TURKOVAC'I BULAN AYKUT HOCAM, BİNLERCE TEŞEKKÜR

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'ın da katıldığı törenle acil kullanım onayı alınan TURKOVAC aşısının seri üretimine başlandı. Böylece Türkiye, COVID-19 aşısı üreten 9 ülkeden biri oldu. Sağlık Bakanı **Fahrettin Koca**'nın verdiği takvime göre TURKOVAC, 2022 yılının başından itibaren hastanelerimizde kullanılmaya başlanacak. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, TURKOVAC'ın tüm insanlığın hizmetine sunulacağını açıkladı.

Pandemi sürecinde Türkiye maske, dezenfektan, hızlı tanı kiti ve solunum cihazı gibi acil olarak gereksinim duyulan sağlık malzemelerini insanlığın hizmetine sunan ülke

oldu. 160 ÷lkeye yardımda bulunmuşuz. Yurtdışındaki vatandaşlarımızı hava köprüsü kurup ÷lkemize getirmemiz ise başlı başına önemli bir operasyondur.

Pandemi sürecinde sağlık yardımlarımız insani diplomasi açısından Türkiye'nin önemini ortaya koydu. Amerika'ya bile sağlık malzemesi yardımı yapmamız birilerini rahatsız etti ama maske temin etmekte zorlanan bazı ÷lkelerin devlet başkanlarının sevincini unutamıyorum. Şimdi TURKOVAC'la insanlığın hizmetine koşacağız. Kimsesizlerin kimsesi olacağız. Hem de dünya sağlık liginde itibarlı bir yer edineceğiz.

ALKIŞLAR AYKUT HOCA'YA

COVID-19'un yeni versiyonlarının çıktığı günümüzde bu işin ne zaman biteceğı belli değil. O açıdan kendi aşımızı üretmemiz çok önemli. TURKOVAC'la ilgili törene katılan Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, sevincimizi en üst düzeyde paylaştı. Ben de burada insani bir görevi yerine getirmek istiyorum. TURKOVAC'ı bularak insanlığın hizmetine sunan Prof. **Aykut Özdarendeli** hocamıza yürekten teşekkür ediyorum. Belki dolardaki iniş ve çıkışların gölgesi altında kaldı ama **Aykut Hoca'mıza** yeterince teşekkür edemediğimizi düşünüyorum. Sanki bu ÷lkede her gün TURKOVAC aşısı bulunuyor sanki bu ÷lkede her gün **Aykut Özdarendeli** gibi hocalar çıkıyor gibi tam hak ettiğı değerin gösterilmediğini düşündüm. İçimde bir burukluk oluştu. **Şeyma Subaşı'nın**, eski kocası **Acun Ilıcalı** ile pişti olması kadar gündem olmadı ama **Aykut Hoca** çok büyük bir başarıya imza attı. Çok büyük bir değeri hak ediyor. Bulduğı aşı ile birçok insanın hayatının kurtulmasına hizmet edeceğı kesin. **Aykut Özdarendeli** ile neden canlı yayınlar yapılmıyor anlamış değilim. **Aykut Hoca** aynı zamanda bir tabuyu yıktı. Biz yapamayız, biz edemeyiz diyenlere inat çok büyük bir başarı ortaya koydu. O nedenle kendisine yürekten teşekkür ediyor, önünde saygı ve hürmetle eğiliyorum.

Esfender KORKMAZ

Tüketici kriz var diyor

24 Aralık 2021 Cuma

Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in birlikte hazırladıkları "**Aralık ayı Tüketici Güven Endeksi**" açıklandı.

Bu anket tüketicilerin harcama davranışlarının ve beklentilerinin değerlendirilmesine yönelik yapılan bir ankettir. Bu anket ile tüketicilerin, genel ekonomik duruma, hanehalkının maddi durumuna, iş bulma olanaklarına, tasarruf ve tüketim beklentileri anlaşılıyor.

Endeksin, 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durum, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor.

Tüketici Güven endeksi 2003 yılından beri açıklanıyor. Endeks Aralık ayında bu güne kadar geçen 19 yılın en düşük seviyesine geriledi.

2008 - 2009 Dünya Finansal Kriz yıllarından da daha düşük seviyeye geriledi:

* **2008 Aralık ayında 69,9,**

* **2009 Aralık ayında 78,8,**

* **2021 Aralık ayında 68,5 oldu.**

Tüketicilere sorulan soru bazında endekslerde tüketici güven endeksi "**dip**" yaptı.

* Tüketici geçen seneye göre hanehalkının maddi durumunun bozulduğunu söylüyor. Geçen sene Aralık ayında 64,9 olan endeks değeri, bu sene yüze 19,1 oranında düşerek 52,5'e gerilemiş.

* Son bir yılda ülke ekonomisinin nerede olduğuna dair Tüketici Güveni endeksi geçen seneye göre yüzde 27,7 düşerek 44.0'e geriledi. Endeksin bu kadar düşmesi tüketicinin "**ağır kriz yaşıyorum**" demesidir.

ARALIK AYI TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ (ARINDIRILMAMIŞ)			
	2020	2021	YÜZDE DEĞİŞME
GÜVEN ENDEKSİ	79,8	68,5	-14,2
SON BİR YILDA HANE HALKININ MADDİ DURUMU	64,9	52,5	-19,1
SON BİR YILDA EKONOMİK DURUM	60,9	44,0	-27,7

Aralık ayı tüketici Güven endeksinde bir yıl sonrası için beklentiler de aynı şekilde sert düşüş var.

Beklentiler, ekonomik konjonktürü etkiler. Bu konuda iktisatta iki teori var:

1956 yılında Amerikalı iktisatçı Phillip D. Cagan tarafından geliştirilen **Adaptif beklentiler** yada "**Uyarlayıcı bekleyişler**" iktisadi ajanların hane-halkı, firmalar, devlet gelecekle ilgili beklentilerini, geçmişe bakarak şekillendirmesidir.

John Muth'un geliştirdiği "**rasyonel beklentiler hipotezi**"nde kararlar ileriye dönük alınmaktadır.

Ne olursa olsun, iktisadi ajanların beklentileri iktisadi konjonktürü etkiler.

Bunun içindir ki, Tüketici güven endeksleri ekonomiye ilişkin istenmeyen yönelimlerin önceden tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin zamanında alınmasına imkan verir.

Ne var ki, bu günkü iktidar kendi yayınladığı verilere kulak asmıyor. Eğer kulak verse, önce istikrar programı yapar. İktidar kendi dünyasında yaşıyor.

Ama eğer tüketici güveni dip yapmışsa, yani tüketici bu günkü iktidarlara ekonominin daha kötüye gideceğini düşünüyorsa, kendi maddi durumunun kötüleştiğini ve kötüleşeceğini söylüyorsa, kendini bu duruma sokan iktidara neden oy versin?

İbrahim Kahveci

Faydalı deprem mi olur?

Deprem oldu ve “oh nihayet binamız yerine oturdu” diyen birine rastladınız mı?

Depremde binalar yerine oturmaz, ya yıkılır ya da büyük hasar alır. Büyük hasar alan binalarda ise artık oturulmaz. Oturursanız da sonraki depremde o bina başınıza yıkılır.

Eğer baştan sağlam bina yapmışsanız, depremin şiddetine göre dayanıklılığı vardır. Ama müteahhit malzemedен çalmışsa binanız yıkılma riski ile karşı karşıya demektir.

Şimdi gelelim konumuza.

Dolar/TL daha 4 ay önce 8,30 seviyesindeydi. Daha 4 gün önce ise 18 lirayı geçmişti. Ve dün 10,25’den işlem gördü.

Acaba böyle bir oynaklığa kim dayanabilir?

Bu paranın depremidir.

Bu derece oynak bir para ekonomiyi yerine oturtmaz, tersine yıkar. Yıkılmazsa da büyük hasar verir.

O nedenle söyleyeyim: Kimse kur düştü diye zil takıp oynamasın. Kimse halaylar çekmesin. Bu sarsıntının ardından hasar tespitine çıkıldığında en fazla hasarlı binalarda oturanlar mağdur olacaktır. Yıkılan binalar zaten gitmiştir...

Biz bu depreme neden yakalandık?

Oysa zeminimiz o derece oynak değildi. Ne oldu da bu zelzele başımıza geldi?

Bütün konu konfor düşkünlüğümüzden. Uzmanlar bize zemini iyi olmayan sahildeki kumsalda hem de deniz kumu ile ev yapmayın diyorlardı. İşte onları “mandacı, dış güçlerin iç mihrakları” diye suçladık.

İyi ama sahilde zemin iyi değildi. Atalarımız sahilde oturmayın, evinizi dağ diplerine yapın demişti. Bir başka büyüğümüzün ise (Turgut Özal) “umarım gelecek hükümetlere ders olur, bir daha bu hataya düşmezler” dediğini de yaptık.

Gittik kurları düşürmek için “dövizde endeksli mevduat” oluşturduk.

Bu ne demek?

Hastayı bayılttık, sorunu öteledik.

Aslında bu işte çok ama çok ustayız. Yani sorunu erteleme ve gelecek zamana atma konusunda.

Yol yapıyoruz, parasını gelecek kuşaklara öteliyoruz; köprü yapıyoruz yine öyle. Ya da hastanelerimizi bile gelecek kuşakların borcu olarak yapıyoruz. Sürekli ötelenen sorun yumağı ile iş yapıyoruz.

Hastayı bayılttık ya... **Kimse de çıkıp; “bu kişi sağladı, neden hasta ettiniz” demiyor.**

Mesela birden faizleri düşüreceğimiz aklımıza geldi “Nas ortada” dedik aniden.

Ama kredi kullanın derken iş dünyasına “Nas kenarda mı” kalıyor? Cevapsız soru tabii...

Bakınız faizleri düşürmek için çıktığımız yolda kurlar adeta patladı. Ama işin en ilginç yanı ne biliyor musunuz: Faizler de yükseldi.

Mesela devletin borçlanma faizleri eylül ayında yüzde 17 seviyesindeydi. İşte o tarihte MB faizi henüz düşürülmemiş ve yüzde 19 seviyesinde duruyordu. Şimdi MB faizi yüzde 14 ama devletin borçlanma faizi yüzde 23’e geldi. Aynı süre içerisinde dolar/TL’de 8,30’dan başladığı serüvenine yüksek oynaklıkla devam ediyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerinde bir şey dikkatimi çekti “İç borçlanmanın ortalama vadesi ve maliyeti” verilerine bakıyorum:

Aylık ortalama ve toplam (stok) ortalama verileri var.

Mart 2021’de aylık borçlanma maliyeti %15,4 düzeyindeymiş. Ve Nisan dahil sonrasında ortalama borçlanma maliyeti hep %18’in üzerinde olmuş. Kasım ayı ortalama borçlanma maliyeti de %18,8...

Hani faiz düşecekti? Ya da bu düşen faiz neden devletin borçlanma oranını azaltmıyor?

Devletin borçlanma maliyeti düşmüyorsa şirketlerin borçlanma maliyeti nasıl düşsün? Acaba kime sesleniyoruz “faizler düştü, gidin kredi alın” diye.

Düşen faiz falan yok.

Faizi düşüreceğiz diye ortalığı zelzeleye verdik o kadar...

Madem sağlam bir insanı hasta ettik.

Madem hasta ettiğimiz insanı bayılttık.

O zaman tedavi edelim bari.

Bu süre bizim için çok önemli. Dövizle Endeksli TL Mevduatı ile uzun süre gidemeyiz. Bu politika sadece geçici uygulanabilir.

Bu süre zarfında realiteden kopmayacak politikalar uygulamamız gerekiyor.

Bakın Putin bile bizi örnek gösterdi. Öyle güzel şeylerden değil, “faiz indirseydik Türkiye gibi olurduk” dedi. Rusya cari fazlası olan ve rezervi güçlü bir ülke. Biz neye güvenerek bu sarsıntıya yol açtık?

Hiç mi ders almayacağız? Ülkemizi inatlaşarak mı idare edeceğiz?

Lütfen bayılttığımız hastayı tedavi edelim: Aksi halde işimiz çok fena olacak. Şimdiden belirtmek isterim.

24 Aralık 2021, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Yavaşca'sız bir dünya

Türk kültür, sanat ve müzik alanında dün müthiş bir boşluk doğdu.

Prof. Dr. **Alaeddin Yavaşca**'yı dün sonsuzluğa uğurladık.

Eğer çağlar boyunca yaşayabilmiş olsaydım, bugün hissettiğimi belli ki **İtri**'yi, **İsmail**

Dede Efendi'yi, **Şevki Bey**'i, **Tanburi Cemil Bey**'i, **Üçüncü Selim**'i, **İkinci**

Mahmud'u kaybettiğimiz günlerde de hissederdim.

ŞAİRLER İLE BESTECİLER

Kültürümüz, müziğimizle özdeştir.

Metin yazarları, yani şairler, bestecilerle aynı hücrelerdedir.

Eğer **Yahya Kemal** aklımızdaysa mutlaka yanında **Münir Nurettin** de vardır.

Eğer Boğaz'da mehtaba baktığınız zaman şair **Nedim**'i hatırlamıyorsanız Allah bilir **Arif Sami Toker** de aklınıza gelmez.

ÇOK ÖZLEYECEĞİM

Türk kültürü böyle bir karma.

Hepimizin başı sağ olsun.

Birdenbire aklım **Fuzuli**'ye kaydı.

Onun bir şiirinin, bir 20. yüzyıl bestecisi tarafından seslendirildiğinde değerinden hiçbir şey kaybetmediğini gördüm.

Doktor **Alaeddin Yavaşca**'yı iyi bir müziksever, iyi bir Antepli, iyi bir edebiyatçı ve ülkesi için hizmete hiç ara vermeyen biri olduğu için çok seviyordum.

Onu özleyeceğim.